

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

7'nci BİRLEŞİM

13 Kasım 1987, Cuma

İÇİNDEKİLER

SAYFA

I. GELEN EVRAK

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Cumhurbaşkanlığınca Anayasanın 146'ncı maddesine dayanılarak geri gönderilen Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluş ve Yargılama Usulü(Değişiklik) Yasasının geri alınmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. 104
2. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı metninin Komite Raporu ile birlikte yeniden dağıtılmamasına ilişkin Tezkeresi.
3. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluş ve Yargılama Usulü(Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. 106
4. Yurtdışına gidecek Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekalet etmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 107

5. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmail Bozkurt'un yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi 508
6. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Olgun Paşalar'ın, yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi. 508
7. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Komite Başkan Vekili seçimine ilişkin Tezkeresi. 509
8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Doğu Akdeniz Üniversitesinden Atılan Öğrenciler" ile ilgili gündem dışı konuşması (geri çekilmiştir). 509
9. Danışma Kurulunun, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının Onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının Özel gündemde görüşülmesine ilişkin Karar Önerisi. 532

III. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI

1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın sunmuş olduğu "Genelde Narenciye Sektörü, Özelde ise Cypfruvex üzerine oynanan oyunlar" ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesinin(G.G.No:21/3/87) Öngörüşmesi (devam) 511 - 552
2. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ozker Özgür ile Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın birlikte sunmuş oldukları "İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası Uygulamaları" ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesinin(G.G.No:22/3/87) Öngörüşmesi. 553 - 571

GELEN EVRAK LİSTESİ

TASARILAR

- * 1. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:223/3/87)(Başkanlığa geliş tarihi: 11 Kasım 1987)(Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine:11 Kasım 1987)(Dağıtım: 11 Kasım 1987)(Halkın bilgisine sunulacaktır).
2. Uyuşturucu Maddeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı(Y.T.No:224/3/87)(Başkanlığa geliş tarihi:12.11.1987)(Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine:12.11.1987)(Halkın bilgisine: 12.11.1987)
3. Taşınmaz Mal Özel Kayıt Yasa Tasarısı (Y.T.No:225/3/87)(Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.1987)(Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine: 12.11.1987)(Halkın bilgisine: 12.11.1987)
4. Motorlu Araçlar(Uçüncü Şahıs Sigortası) (Değişiklik)Yasa Tasarısı(Y.T.No:226/3/1987)(Başkanlığa geliş tarihi:12.11.1987) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine: 12.11.1987)(Halkın bilgisine:12.11.1987)

RAPORLAR

5. Spor Dairesi(Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları)Yasa Tasarısı(Y.T.No:158/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu. (Başkanlığa geliş tarihi:10.11.1987) (Dağıtım :10.11.1987)
6. Bayrak, Radyo ve Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi ile ilgili Sayıştay Raporu(S.R.No:8/2/86) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin bu Rapora İlişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi:10.11.1987) (Dağıtım:10.11.1987)

GENEL GÖRÜŞMELER

7. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın sunmuş olduğu "Sanayinin Sorunları ve Geleceği" ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:23/3/87)(Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.1987)(Başbakanlığa:12.11.1987)

SORULAR VE YANITLARI

8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Onsav'ın, "KKTC Nüfusu ve Koalisyon Hükümeti döneminde yurttaşlığa kabul edilenler" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:108/3/87)İçişleri, Köyişleri ve Doğal Kaynaklar Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt.(Başkanlığa geliş tarihi:9.11.1987) (Soru Sahibine:9.11.1987)
9. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın, "Girne'de Bazı Yurttaşlara yapılan Tahsisler" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:111/3/87), İskân Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt. (Başkanlığa geliş tarihi:9.11.1987) (Soru Sahibine:9.11.1987)
10. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Patates Üreticilerinin, 1983-84 yılında yaptıkları patates ekimi sonucu tohumların çimlenememesi nedeniyle uğradıkları zararların tazmini" ile ilgili Yazılı Sorusu(Y.S.No:114/3/87)(Başkanlığa geliş tarihi:13.11.1987)(Başbakanlığa:13.11.1987)
11. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Ergin Abdullah'ın, "Sodium Benzoat'lı Dondurma şekerinin Türkiye'ye ihraç maksadı ile imaline izin verilmesi" ile ilgili Yazılı Sorusuna(Y.S.No:113/3/87) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Yanıtı. (Başkanlığa geliş tarihi:13.11.1987) (Soru Sahibine:13.11.1987)

TEZKERELER

12. Görevli olarak yurt dışına gidecek olan Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi(2201/1987) (Başkanlığa geliş tarihi:9.11.1987)
13. Cumhurbaşkanlığınca Anayasanın 146'ncı maddesine dayanılarak geri gönderilen Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü(Değişiklik) Yasasının(Y.T.No: 186/2/87)geri alınmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi(2202/1987)(Başkanlığa:10.11.1987)
14. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü(Değişiklik)Yasa Tasarısının (Y.T.No:223/3/87)ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi(2200/1987) (Başkanlığa geliş tarihi:11 Kasım 1987)
15. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Başkan Vekili seçimine ilişkin Tezkeresi(2203/1987)(Başkanlığa geliş tarihi:11 Kasım 1987)
16. Danışma Kurulunun, "İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının Onaylanmasına İlişkin Karar Tasarısının Özel Gündemde görüşülmesine ilişkin Karar Önerisi" ile ilgili Tezkeresi(2220/1987)(Başkanlığa geliş tarihi:3.11.1987)

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılma Saati: 10:15

BAŞKAN - Hakkı Atun

KATİP - Dr. Erbay Kanatlı

KATİP - Feridun Onsav

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, 7'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır. Okuyun lütfen.

(Ad okunarak yoklama yapıldı),

KATİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır, toplantı başlamıştır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. 1'inci madde Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1'incisi; Cumhurbaşkanlığınca Anayasanın 146'ncı maddesine dayanılarak geri gönderilen Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluş ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasasının geri alınmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresidir. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

Sayı: BB/2/85-178

Konu: Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi
ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının
Kuruluşu ve Yargılama Usulü
(Değişiklik) Yasası.

Lefkoşa 9.1

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: KKTC Cumhurbaşkanlığının 3 Kasım 1987 tarih ve
71/87/F sayılı yazıları.

İlgi yazı ile KKTC Cumhurbaşkanlığınca,
Cumhuriyet Meclisi'ne geri gönderilen Güvenlik
Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayın
Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasası'nın
yeniden düzenleneceği nedeniyle geri alınmasına karar
verilmiştir.

Bilgilerini ve sözkonusu Yasanın geri alınması
hususunda tavassutlarını saygılarımla istirham ederim.

(İmza)

Dr. Derviş EROĞLU
Başbakan

../505....

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu konuda söz almak isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 17 efendim.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

2. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı metninin Komite Raporu ile birlikte yeniden dağıtılmamasına ilişkin Tezkeredir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz 10 Kasım 1987 tarihinde yapmış olduğu toplantıda almış olduğu kararla, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının görüşülmesi sırasında herhangi bir değişikliğe uğramadığından ve Bütçe görüşmeleri dolayısıyla sürenin kısıtlı olmasından, ayrıca plan metninin daha önce Sayın milletvekillerine dağıtılmış olduğu da gözönünde bulundularak sözkonusu olan metnin tekrardan rapora ek olarak dağıtılmasına gerek görülmediğini bilgi ve onayınıza saygılarımla arz ederim.

Ahmet Akar
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Bu konuda söz almak isteyen var mı? Yoktur. (gerekir sayın milletvekilleri. Onaylamamız gerekir. İlk de yapılmış oluyoruz. Gerçekten boşuna zaman harcama ve israfı gerektiren bir olaydı. Bunu Komite Başkanlığı gayet haklı önermiş bulunmaktadır. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler Etmeyenler?... Çekinir?... Oybirliği ile kabul edilmiştir

3. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluş ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. Okuyun lütfen.

KATİP -

Sayı: BB/2/85 - 214

Konu: İvedilik

Lefkoşa 11.1

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İLGİ: 11 Kasım 1987 tarih ve BB/2/85-214 sayılı yazı

İlgi yazımız ekinde sunulan Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluş ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ve Yargıtayının daha i ve sağlıklı bir şekilde çalışması amaçlandığından, anılan tasarının süratle yasalaşması gerekli görülme

Bu nedenle Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısı için, Cumhuriyet Meclisi İktüzüğünün 26(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı verilmesi hususunda gereğini saygılarımla istirham ederim.

Dr. Derviş EF
Başbakan

BAŞKAN - Bu konuda söz almak isteyen var mı? Yok.
İvediliğini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimsenler?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; bilgi için okutuyorum.

1. Yurt dışına gidecek Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanına
Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanının vekâlet etmesinin uygun
bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KATİP -

Sayı: 191/87

Lefkoşa
9 Kasım 1987

K.K.T.C. Başbakanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 6.11.1987 tarih ve BB/141/76/1 sayılı
yazıları.

11 Kasım 1987 tarihinde yurt dışına gidecek olan
Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a Bayındırlık,
Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Boran'ın vekâlet etmesi
uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Hakkı ATUN
Cumhurbaşkanı Vekili

.....

- 503 -

BAŞKAN - 2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın İsmail Bozkurt'un yurt dışı izin istemi.

KATİP -

Sayı: 1101

11 Kasım 1987

KKTC Cumhuriyet Meclisi
Başkanlığı,
Lefkoşa.

12 Kasım 1987 tarihinden başlayarak on gün süre ile yurtdışında bulunacağımdan izinli sayılmamı saygılarımla rica ederim.

(İmza)

(İsmail BOZKURT)

TKP Gazi Mağusa Milletve

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

3. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Olgun Paşalar'ın yurt dışı izin istemi.

KATİP -

11 Kasım 1987

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

12 Kasım Perşembe - 16 Kasım Pazartesi günleri arasında yurt dışında bulunacağımdan dolayı 13 Kasım Cuma günkü birleşime katılamayacağımı bildirir, izin sayılmamı saygılarımla arz ederim.

(İmza)

Olgun PAŞALAR

U.B.P. Lefkoşa Milletveki

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

4. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının
Komite Başkan Vekili seçimine ilişkin tezkeresi.

KATİP -

11 Kasım 1987

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa milletvekili
Sayın Ahmet Akar'dan boşalan Komite Başkan Vekilliğine,
oyçokluğu ile Lefkoşa milletvekili Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nu
seçmiştir. Saygı ile bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Adaoğlu

Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; iki gündem dışı konuşma
istemi vardır. Birincisi, Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa
Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Doğu Akdeniz
Universitesi'nden atılan öğrenciler"le ilgili gündem dışı
konuşma istemi. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

11 Kasım 1987

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

Meclis'in ilk birleşiminde "Doğu Akdeniz Üniversitesinden
Atılan Öğrenciler" konusunda gündem dışı bir konuşma yapmak
istediğimi katınıza duyurur, konunun güncel ve ivedi olduğu
nedeniyle başvurumun dikkate alınmasını ve işleme konmasını
rica ederim.

(İmza)

Kemal Emirzade
CTP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; 1 ilgili birtakım gelişmeler sözkonusudur. Bu gelişmeleri izler durumumuz vardır. Bu gelişmeler sonucunu bekledikten sonra bu gündem dışı konuşmayı yapmayı daha uygun buluyorum. Bu nedeni önümüzdeki haftaya.

BAŞKAN - Geri çekiyorsunuz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet.

BAŞKAN - Yalnız tekrar müracaat edin. Teşekkür ederim.

Bir gündem dışı konuşma istemi daha var. Yalnız, sayın milletvekilini salonda göremiyorum. Ulusal Birlik Partisi Gök Milletvekili Sayın Tokay Varış'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti turizm konulu gündem dışı konuşma istemidir. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

11 Kasım 1987

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi,
Lefkoşa.

Meclisimizin 20.11

20'si içindir Sayın Başkan, 20 tarihi için. 20.11.19 tarihi içindir.

BAŞKAN - Yani bu hafta için değil. Peki, gelen hafta içinmiş efendim.

III GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI

Sayın milletvekilleri; gündemizin böylece 1'nci maddesi tamamlanmıştır. 2'nci ve 3'ncü kısımlarda görüşülecek konu olmadığından ve sorular kısmı da 6'ncı kısımdan sonra görüşüleceğinden, şimdi 5'nci kısma, genel görüşme ve Meclis Araştırması yapılmasına geçiyoruz. Bu kısımda önce Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın sunmuş olduğu "Gök Marmariciye Sektörü, Özelde İse Cypfruvex Üzerine Oynanan Oyun" ile ilgili genel görüşme açılması önergesinin öngörüşmesi bulunmaktadır.

Geçen haftaki birleşimimizde konunun öngörüşmesi başlamış ve önerge sahibi Sayın Civa'ya söz vermiştik. Kaldığı yerden konuşmasına devam etmesi için Sayın Civa'ya söz veriyorum. Buyurun Sayın Civa.

MEHMET CIVA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geçen birleşimde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Dokuzuncu Dönem Karma Ekonomi Komisyonunun Protokolünden bir pasaj okuyarak, Hükümetin narenciye üreticisinin sorunlarına karşı aşırı derecede, inanılmayacak derecede, duyarsız olduğunu, ama 5-10 tane gazino işletmecisine avantajlar yedirebilmek için, Devlet kaynaklarını peşkeş çekebilmek için bu protokola, turizm adı altında giren pasajı okumuştum. Bunu tekrar bu oturumda da okuyarak konuma devam etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri; imzalanan protokolde turizm adı altında, Hükümetin, bu protokola koymuş olduğu pasaj aynen şöyledir.

"Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, mevcut yatak kapasitesinin büyük bir bölümünün, standartının yükseltilmesi gerektiği, ancak bu amaçla Turizm Geliştirme ve Tanıtma Fonundan kredi verme olanağının, zaman içerisinde Fondaki birikime bağlı olacağı ve bu gecikmenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti turizmini olumsuz yönde etkileyebileceği dikkate alınarak, Turizm Geliştirme ve Tanıtma Fonuna, Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketi kanalıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devlet garantisi karşılığında kredi sağlanması olanakları Türkiye Cumhuriyeti tarafından araştırılacaktır."

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işte imzalanan Dokuzuncu Dönem Protokolün de turizm için Hükümet kolları sıvamış, paçaları sıvamış ve beş-on tane gazine işletmecisine turizm adı altında yapacakları bir takım yatırımlar için, avantajlar sağlamak amacıyla bir an önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletinin garantisi altında Türkiye Turizm Bankasından para bulmak için, kredi bulmak için seferber oluyor.

Ama beri yanda narenciye üreticisi yıl on iki ay, tarlasın alın teri dökerek, çoluk çocuğuyla ürettiği ürünün bedelin alabilmek için, yapmış olduğu masrafları karşılayarak ekon durumunu güçlendirebilmek, çoluk çocuğunun nafakasını çıkarmak için didinip dururken, Hükümet, narenciye üreticisinin ürettiği greypfruita sokaktaki çocukların bile duyduğu zam güldüğü, gülünç fiyatlar tesbit edebilmekte, üreticiyi ve alandaki üretici ailelerini perişan duruma sokabilmekte ve biz milletvekili olarak ve narenciye üreticilerinin birlik bu konularda konuştuğumuzda, bu konularda Hükümete eleştir yönelttiğimizde, Hükümet kılını bile kıpırdatmamaktadır. K bile kıpırdatmamaktadır. Bize tabii bu durum ters gelmemek Çünkü biz bu Hükümetin sınıfsal olarak karakterini bilmekte bu Hükümeti çok iyi tanımaktayız. Bu Hükümet, ne işçinin k dir, ne üreticinin hükümetidir, ne sanayicinin, ne emeğiyle geçinen insanların hükümetidir. Bu Hükümet, dışardan mal g yabancılara komisyonculuk yapan büyük tüccarların hükümetidir. Büyük tüccarların hükümeti olan bu Hükümetter elbette ki narenciye üreticisinin sorunlarına duyarlılık g mesini bekleyemeyiz. Bekleyemeyiz ama bu konuda da Hükümet eleştirmekten, uarmaktan ve kendilerini doğru yola davet etmekten kendimizi alamayız.

Değerli milletvekilleri; Hükümet narenciye üreticisini gülünç fiyatlarla mahkûm ederken ve Hükümet, azgınca narenciye üreticisini tesbit ettiği gülünç, düşük fiyatlarla soyup çevirirken, beri yanda sadece beş-on tane adamın yararlanan Turizm Teşvik Fonuna, akaryakıtta, mazota ve diğer akaryakıt ürünlerine zam yapmaktadır, ve bu yaptığı zamların %2'sin vatandaşın ödediği her 100 Türk Lirasındaki 2 Türk Lirası fona aktarmak suretiyle bu 5-10 tane adama peşkeş çekmektedir. Ve gene bu Hükümet, üretici ile alay edencesine fiyatlar ederken ve üreticiyi mahkûm ederken ve üreticileri bütün koşullar içinde üretim yapmalarına zorlarken, üretim alanı kullanılan girdi fiyatlarında, yani ilâç, libazma ve benzer üretim faaliyetlerinde kullanılan girdilerde vergileri artırarak gümrük vergileri artırırken, Devletin daha önce bu alanda olduğu desteği, yani teknik ifadesi ile sübvansiyonları cüratle sıfırlamaya doğru yönelmektedir.

Ama beri yanda büyük tüccarın hükümeti olan bu Hükümet, büyük tüccarın ödemekte olduğu %42 dolayındaki Kurumlar Vergisini memlekete, vatandaşa, yurttaşa dayattıkları "Yıkım Paketi" politikaları nedeni ile %24'e düşürmüştür. İşte bu Hükümetin, büyük tüccarın Hükümeti olduğunun en açık kanıtlarından bir tanesi. Üretici, ailesini, çocuk çocuğunu besleyebilmek için almakta olduğu gülünç üretim fiyatları ile güç koşullara, zor koşullara sokulurken, vergilerinden en ufak bir bağışıklık bulamamaktadır. Ama beri yanda büyük tüccara Kurumlar Vergisi altında ödemekte olduğu %42 vergiyi %24'e düşürmekte beis görmemektedir, bir sakınca görmemektedir. Tabii bu da Cumhuriyetçi Türk Partisi'ne göre doğal bir olaydır. Çünkü bu Hükümet, işçinin ve üreticinin Hükümeti değildir. Bu Hükümet Büyük tüccarın Hükümetidir. Onun için büyük tüccarın çıkarlarını korumak zorunluluğunu kendinde görmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümet, zannetmesin ki bu tür tutumları ile kendini saklayabilecektir. Bu üreticinin ahı ve vahı bunların üzerindedir. Narenciye bölgelerine gittiklerinde, bu üreticilerin ah ve vahlarını dinlemektedirler. Ama özellikle narenciye konusunda bugün üreticileri soktukları güç durum nedeni ile o bölgelere uğramamaktadırlar. Hatta o bölgelere uğrarlarsa, gidip parti binalarına saklanmaktadırlar ve orda birtakım UBP'li insanların işlerini nasıl göreceklarını konuşmaktadırlar. Narenciye bölgelerindeki kahvehanelere kesinlikle uğramamaktadırlar.

Değerli milletvekilleri; narenciye alanındaki krediler K konusu da üretici için büyük bir sorundur. Şu anda bildiğim kadarı ile, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası kaynaklarından özel birtakım bankalar, örneğin Kıbrıs Kredi Bankası aracılığı ile, adını da yanılmıyorsam reeskont kredisi adı altında tarıma kredi verilmektedir. Bunu bir süre önce duyduk. Bu konuda araştırma yaptık ve gördük ki bizim bölgemizde, yani narenciye'nin en yoğun olduğu Güzelyurt bölgesinde, bir kişiye elli milyon, bir kişiye otuz milyon, daha sonra yirmi milyon, on beş milyon, beş-altı kişiye bu kaynaklardan %24 yıllık faizle kredi verilmiştir.

Biz de, tabii kişisel sorunum olarak buraya getirmiyorum, ör olsun diye ve özellikle araştırmalarımnda daha detaya girebil diye, bizim de narenciye bahçemiz vardır ve bu konuyla ilgil yaptık. Biz de on milyon lira kredi talep ettik, tarım kredi on milyon lira tarım kredisi. Bize verilen dönüm kıstasların on milyon lira kredi alabilecek durumdaydık ve sonuçta çıka bana, milletvekili olarak, yani bir ayrıcalığı olmayan bir v daşız ama, bilinmektedir ki milletvekillerinin bir yurttaşta etkisi daha fazladır. Bize milletvekili olarak çıka çıka dört yüz yetmiş dokuz bin lira kredi çıkmıştır. O da, bunun karşı bahçeye vereceğimiz ilacın Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankasından makbuzlarını alıp, bankaya ibraz etmek kaydıyla kredi çıkmıştır. E ben, milletvekili olarak, bu şekilde on n liralık talebim dört yüz yetmiş dokuz bin Türk Lirası olarak çıkarsa, vatandaşın vay haline diyorum ve ısrarla bu kürsüde vurguluyorum ki bu reeskont kredisi adı altında uygulanmakta olan kredi politikası, beş-on tane ağaya bu memleketin kayna peşkeş çekmek için uygulanmaktadır.

Değerli milletvekilleri; bölgemizde...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kime verildi krediler meselâ?

MEHMET CİVA (Devamla) - İsimleri burda...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Genel görüşü açılırsa açıklayacağız.

MEHMET CİVA (Devamla) - Genel görüşmeye izin verirs

TARİH VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - K verme Naci.

MEHMET CİVA (Devamla) - Genel görüşmeye, eğer genel Sayın Bakan ve burda bulunmayan Sayın Hükümet, eğer bu gene görüşmenin açılmasına izin verirlerse, biz de sizlere söz v ki bu kürsüden bu elli milyon, otuz milyon lira verdikleri kişilerin isimlerini açıklayacağız.

Değerli milletvekilleri; bölgemizde yine tuzlanma olarak bilinen ve yayla bölgesindeki üreticileri büyük bir sorunla karşı karşıya bırakan bir konu vardır. Bunun önünün alınması için Yayla Sulama Projesi adı altında, tabii bir sürü usulsüzlükler ve sorunlardan sonra bu Proje birinci etap olarak gerçekleştirildi. Bu Projenin rantabl olarak en verimli şekilde bölge üreticisine yararlı olması için, ikinci etabının mutlak surette yapılması gerekiyordu. Yani bahçe içerisine damlatma veya projenin öngördüğü sistemin bahçe işlerine, yani Yayla Sulama Projesinden yararlanacak olan üreticilerin bahçelerine Projenin öngördüğü sistemi gerçekleştirmeleri gerekiyordu. Bunun hesabı, kitabı yapıldı. En düşük norm sahibi on-on iki dönüm civarında bahçesi olan üreticinin dört ile beş milyon Türk Lirası arasında bir masraf yapması gerekiyordu. Zaten ürettiği üründen doğru dürüst para alamayan, doğru dürüst masraflarını karşılayamayan üreticiden bunun, kendi olanakları ile yapılmasını beklemek mümkün değildir ve yine o dönem bu kürsüden konuştuk ve Hükümeti bu projenin en yararlı bir şekilde bölge üreticisine faydalı olabilmesi için, bu ikinci etaba Devletin en az 4-5 yıl vadeli kredi bulmasını önerdik, çağrıda bulduk. Çok iyi hatırlıyorum, Sayın Bakan bu konuda gerçekten duyarlılık göstermişti. Bu kürsüden çıkıp birtakım cevaplar verdi ve ayrıca özel olarak bana da "banka banka dolaşıyorum bu üreticiye kredi bulayım" demişti.

İşte Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; narenciye sektöründeki acıklı durum. Bir Sayın Bakan, bu konu ile direkt ilgisi olan ve Hükümetin koalisyon kanadının bir parçası olan Sayın Bakan, bu şekilde bu projenin gerçekleştirilebilmesi için kapı kapı, banka banka gezip kredi aramaktadır, bulamamaktadır. Ama beri yanda Hükümetin güçlü kuvvetli kanadı olan UBP Hükümeti, Merkez Bankasının fonlarını, kaynaklarını 5-10 tane ağaya yedirilmek için bir tek şahsa 50,000.000 Türk Lirası, bir başka tek şahsa 30,000.000 Türk Lirası kredi verebilmektedir. Ama beri yandan yüzlerce üreticinin Yayla Sulama Projesinden en iyi şekilde yararlanabilmesine olanak sağlamak için, ilgili Bakan banka banka dolaşabilmekte ve para bulabilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yani bu manzara karşısında insan gülsün mü, ağlasın mı? Bu nasıl bir Hükümet. Bu nasıl bir koalisyon Hükümetidir ki, konu ile ilgili Bakan gerçekten çok yararlı olabilecek bir projeye kredi bulamamak. Ama gene Hükümetin bir başka kanadı, Merkez Bankasının kaynağı padişahın ulufe dağıttığı gibi 3-5 tane adama dağıtabilmekte. Bu manzara karşısında biz...

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Emin'in sırtında da ondandır Sayın Civa.

MEHMET CIVA (Devamla) - Gülelim mi, ağlayalım mı düşünüyoruz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Üzüntülerimizi bildiririz.

MEHMET CIVA (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilere konuya tabii bu Meclis birleşiminde yarısından girdim. Naren sektöründeki kredilerdeki gülünç manzarayı sergiledim. Bunun ötesinde narenciye üreticisine ödemelerde çıkarılan güçlülük zamanında narenciye üreticilerine ödenmeyen paraları, 3-5 tane vurguncu, ihracatçı tüccar tarafından üreticilerin verdikleri karşısında aldığı karşılıksız çekler nedeni ile büyük miktar paralar dolandırıldıklarını ve Hükümetin bu konuda sadece bu olaylara seyirci kaldığını, ciddi hiçbir önlem olmadığını vurguladım. Bunun ötesinde Hükümetin girdi maliyetlerinde, elektrikte yapılan zarar, tarım ilaçlarının tespit edilen fiyat sunî gübrenin tespit edilen fiyatları, günlük geçerli veyahut muhtemel enflasyonun, muhtemel ulaşacağı noktalar dikkate alınarak üreticiye bu malların satıldığı, ancak üreticinin ürün bedeli döviz fiyatları esas alınarak kendisine ödeme yapılmadıkları yapılmadıklarını vurguladım. Bu konuda Hükümetin hiç bir tedbir almadığını vurguladım. Beri yanda Hükümetin güç durumda olan üreticilerin gerek vergiden muaf tutulmaları, gerekse sair yollarla desteklenmesi gerektiğini ama Hükümetin bir tüccar olması nedeniyle üreticiyi korumadığını, fakat bir takım bürokratik ithalatçıları vebüyük tüccarları çeşitli devlet destekleriyle ayrıca Kurumlar Vergisini de %42'den %24'e indirerek koruma devletinin koruyucu kanatları altına aldığını vurguladım.

Bunun ötesinde narenciye sektöründeki diğer ayrıntıda bir takım sorunları da vurguladım. Ve bu sorunları tabii uzun süreden beri bu kürsüden her vesileyle vurgulamaya devam ettiğimizi söyledim. Ancak bugüne kadar bu sorunlarda, yani narenciye sektöründe, üreticilerimizin karşılaşmakta olduğu sorunların düzeltilmesinde, olumsuzlukların ortadan kaldırılmasında en ufak bir olumlu gelişmenin olmadığını da vurgulamış oldum. Herşeye karşın üretici yine de bir umut içindedir, çünkü başka alternatifi yoktur. Yaşamını toprağa ve o ağaca bağlamıştır ve her yıl umut içinde belirlenecek iyi bir fiyatı beklemektedir. Üretici bütün bu umut ve bekleyiş içinde bankalardan bahçesinin bakımını ve üretimini gerçekleştirmek için yapmış olduğu masrafları karşılamak amacıyla, paralar borçlanmaktadır ve bankalara %54'ten faiz yetiştirmeye çalışmaktadır. Üretici ürününü ihracatçı firmaya, Cypfruvex'e teslim etmektedir. Parası kendisine ödenmemektedir. Üç ay, dört ay hatta eskiden altı aya kadar zaman geçtiği halde, ürün bedelleri üreticiye ödenmemiştir, altı ay sonra ödemeler yapılmıştır ama üretici, üretim için kendisine gerekli olan parayı bankalardan borçlanmıştır ve ürününü teslim ettiği halde faizi, borcunun faizi işlemeye devam etmiştir. Önerdik, üreticiler ürünlerini ihracatçı devlet kuruluşu Cypfruvex'e verdikleri andan itibaren kooperatiflere veyahut ilgili kuruluş veya bankaya teslim ürün bedellerinin, verdikleri, ürününü verirken almış oldukları ürün fişlerini ilgili kuruluşa teslim ettikleri andan itibaren bankalara olan borç faizleri durdurulsun dedik. Ama bu konuda da yine Hükümet seyirci kaldı ve devletin kaynaklarını konuşmamın başında da söylediğim gibi beş-on tane gazinocuya turizm kredisi adı altında peşkeş çekmeye hazırlanmıştır ve de büyük tüccara bir takım büyük kolaylıklar ve vergi muafiyetleri getirmiştir uygulamakta olduğu Ekonomik Yıkım Paketleri nedeniyle.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; niye ikide birde bu Turizm Teşvik Fonu üzerinde duruyorum? Niye ikide birde büyük tüccara sağladığı kolaylıklardan bahsediyorum? Bahsediyorum, çünkü biz üretici için devlet desteği istediğimizde, biz üreticinin devlet tarafından yaptığı birtakım girdi maliyetlerinin sübvansede edilmesini istediğimizde, devletin kaynağı yoktur diye bize Hükümet surat asmaktadır.

Ama ben işte burda, bu Turizm Teşvik, Endüstrisini Teşvik Yasasına ve tüccarlara sağlanan birtakım devlet kolaylıklarına parmak basmaktayım ve Sayın Bakana işaret etmekteyim. İşte olmadığını söylediğiniz devlet kaynaklarını siz, Hükümet olarak üç-beş tane gazinocuya peşkeş çekiyorsunuz, büyük tüccara peşkeş çekiyorsunuz. Ama, on binlerce üretici inim inim inlerken, onlara devlet desteği sağlayın dedüğümüzde, kaynak yoktur diye bize surat asmayınız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; üretim alanında, narenciye üretim sahasında sorunlar tabii saymakla bitmeyecek kadar çoktur. Her adımda, narenciye'nin her adımında, narenciye sektörünün her alanında, üretimin her kademesinde üretici büyük sorunlarla karşı karşıyadır. Bu konuda bir umut ışığı var mı? Biz bir umut ışığı göremiyoruz. Göremiyoruz ama, üretici yine de son umudunu yitirmemiş durumdadır. Sizlere samimiyetle söyleyebilirim ki, narenciye sektörü can çekişmektedir, narenciye sektörü, tüccar hükümetinin uyguladığı "Ekonomik Yıkım Paketi" tikaları nedeniyle teneşir tahtasının üzerine yatırılmıştır ve an önce Hükümeti bu konuda ciddiyete ve narenciye üreticisinin imdadına yetişmeye çağırıyorum. Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak biz, onun için bu genel görüşme isteminde bulunduk. Bu konular bu sorunları genel görüşmeye izin verirlerse bütün ayrıntıları burda ortaya koyalım. Bizim dışımızda eğer genel görüşmeye olan tanınırsa, diğer muhalefet partilerinin ve hatta iktidar kanadında bulunan Koalisyonun bir ortağı olan Yeni Doğu Partisinin milletvekilleri, hatta Ulusal Birlik Partisinin içinde bulunan bazı milletvekilleri de çıksın, bu konuda bildiklerini ve görüşlerini ve önerilerini sıralasın. Hükümet alsın bizim burda söylediklerimizi, incelesin, eğer yalan söylüyorsak, eğer olayları abartıyorsak, bize desin ki, arkadaş siz bu işleri abartıyorsunuz gitsin, yerinde, mahallinde, Güzelyurt Bölgesinde tetkikler yap ve gelsin bize desin ki, sayın milletvekili siz, bu konudaki abartıyorsunuz, biz gittik, gördük. Güzelyurt Bölgesinde narenciye üreticilerinin bir eli yağda, bir eli baldadır, herkes mutluluğu refah içindedir desin ve biz de o zaman bu iddialarımızdan vazgeçelim.

Biz, Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; işte bütün bu söylediklerimiz nedeniyle CTP olarak bu genel görüşme önerisini verdik ve Hükümetin bu konuda eğer bu sorunlara karşı bir duyarlılığı varsa, bu genel görüşmenin, yani "Genelde narenciye, özelde ise Cypfruvex"le ilgili Genel Görüşme açılmasına fırsat vermesini talep etmekteyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tarım ve narenciye sektörü konusunda bütün sıraladığım konular dahilinde kaos, karmaşa devam etmektedir. Hükümet, üreticinin iyi ürün elde edebilmesi için, gerek zirai mücadele konusunda, gerekse üreticilerin eğitilip bilinçlendirilmesi ve iyi ürün elde edebilmesi için herhangi ciddi bir girişimi yoktur. Vardır deniyorsa tamamen göstermeliktir diye iddia edebilirim. Narenciye türlerinin planlanması ve yeni plantasyonlara gidilmesi de bu Hükümetin gündeminde değildir. Bu Hükümetin umurunda da değildir. Narenciye alanında birtakım üretici birlikleri vardı. Bir zamanlar bu üretici birlikleri narenciye konusunda söz sahibi idiler. Sözleri dinlenir veyahut çağrılır, görüşleri alınırdı. Şu anda Narenciye Üretici Birlikleri de tamamen devreden çıkarılmıştır ve kesinlikle narenciye üreticileri kendi konuları hakkında ve kendi sorunları hakkında söz sahibisi değildirler. Ve bütün bu olumsuzluklar karşısında görüyor ve anlıyoruz ki memleketimizde artık tarım ve narenciye politikası diye birşey kalmamıştır. Narenciye ve tarım politikasından söz etmek artık mümkün değildir. Neden? Çünkü kendileri bir ekonomik refah paketi hazırladılar. İddia ettiler ki bu hazırladıkları Ekonomik Paketle, ülke ekonomisi tarımı ve diğer sektörlerde kalkınma olacak. Ülkedeki hayat standardı yükselecek. Ama bu hazırladıklarını Ekonomik Refah Paketine yazdılar ve biz gördük ki, bu Hükümet tarım alanındaki politikasını tamamen gözden çıkarmıştır. Üretim ile ilgili çabalarını gözden çıkarmıştır. Varsa da, yoksa da ticaret, acentacılık, komisyonculuk, alıp-satma. Varsa da yoksa da bankacılık. Bu bankacılık konusunun altını özellikle bu aşamada çizmek isterim. Daha dün bu bankacıların ve tüccarın hükümeti kararname yayınladı ve bankalara, Devlet Merkez Bankasının saptadığı resmî döviz fiyatlarının dışında, karaborsa, yani köşe başında birtakım kişilerin yaptığı karaborsa döviz alış-verişi yapabilmeleri için yetki vermiştir bu Hükümet.

İşte bankacıları bu şekilde koruyor bu Hükümet. Çünkü köşe başlarında birtakım döviz karaborsacıları türedi, dövizler bu şekilde gitmiyor ve kaymağı 5-10 tane bu köşe başı döviz alım satımcısı yediği ve bankalar bu kaymaktan veya bu pastadan çok bir dilim yiyebildikleri için Hükümet, onlara bu pastanın büyük kısmını yedirebilmek için kararname yayınlamıştır ve bankalara karaborsadan döviz alabilmeleri için yetki sağlamıştır. İşte beş-on tane bankayı, beş-on tane tüccarı bu şekilde koruyan bu Hükümet, on binlerce üretici ailesini, saptamış olduğu gülünç, gülünç, ısrarla söylüyorum, gülünç, yapılan üretim maliyetlerini dahikarşılayamayan ürün fiyatları tesbit ederek mahkûm ederken, on binlerce üreticinin avazı, gökleri çınlatırcasına bölgede çıkarken, kılını bile kıpırdatmayan bu Hükümet, üreticiyle alay edencesine bir sus payı, 7000 Türk Lirası daha, leblebi parası münasip görebilmektedir. Üreticiler Bugün greypfrutun, bir ton greypfrutun üretim maliyetinin 110.000 liranın üzerinde olduğunu, bırakın tarım uzmanlağını, bırakın narenciye üretimiyle ilgilenen üreticileri, Lefkoşa'nın merkezindeki kunduracılar, Lefkoşa'nın merkezindeki dükkân sahipleri bile bilmektedir ve öğrenmektedir ki bir ton greypfrutun üretim maliyeti 110.000 liranın üzerindedir. Bunu, sokaktaki vatandaş bilebiliyor da, Tarım Bakanının, elinin altında bir sürü uzmanlar bulunan Tarım Bakanlığı nasıl olur da bilemiyor greypfrutun fiyatını 83,000 ₺ olarak saptayabiliyor? Nasıl olur ve ondan sonra dönüp sus payı olması için leblebi parası 7000 daha tonuna verebiliyor?

İşte Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütün bu söylediklerimi büyük tüccarın Hükümeti Ekonomik Yıkım Paketi yazmıştır ve Ekonomik Yıkım Paketi'nin bu süreç içinde uygulanmasıyla narenciye üretimi de hızla yıkımın eşiğine hızla sürüklenmektedir. Tespit edilen bu gülünç ürün fiyatlarıyla narenciye üreticisi üretimden soğutulmaktadır ve gelecek yıl üretim yapamama tehlikesiyle de narenciye üreticisi karşı karşıya bırakılmaktadır.

../521.....

Ve varsa da yoksa da bu tüccar Hükümeti için, biraz ..
Önce söylediğim gibi ticaret, bankacılık ve gaziöculük,
kumarhane işletmeciliği, memleketimizi Las Vegas'a
çevirdiler. Neredeyse her köşe başında bir kumarhane
açıyorlar ve çıkıp göğüslerini de kabarta, kabarta iftiharla
bu kumarhanelerin açılmasına, bir yüz karası olan bu
kumarhanelerin açılmasına devletin en yüksek ricalinden
tutun da bakanlara kadar katılınabilmektedir ve bunda hiçbir
beis görülmemektedir. Bu kumarhaneler, bizim memleketimize
ne getirecektir? Ahlakî değerlerimizi çökertmekten başka ne
getirecektir bizim memleketimize kumarhaneler ve kumarhane
işletmeciliği? Ve üstelik de bu kumarhane işletmecilerine,
bu Meclisten Turizm Endüstrisini Teşvik Yasası adı altında
büyük isimlerle yasa geçirilecek ve bu kumarhane işletmecileri-
lerine devletin kaynakları ve fonları, kredi adı altında
yirmi yıl vadeyle, %24 faizle, bu Yasanın öngördüğü hususu,
yirmi yıl vadeli, %24 faizle ve on yıl da vergiden muaf gibi
haklar getireceksiniz bu beş-on tane insana.

BAŞKAN - Sayın Civa ...

MEHMET CIVA (Devamla) - Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Konu genelde narenciye sektörü, özelde Cypfruvex'tir. Görüyorum ki genel görüşme daha değişik, daha kapsamlı biçime dönüştü. Zannedersen konu dışına da çıktınız, hatta tekerrür olmaktadır.

MEHMET CIVA - (Devamla) - Evet. ..

BAŞKAN - Ben sizden rica etmek zorundayım.

MEHMET CIVA (Devamla) - Tabii Sayın Başkan.

BAŞKAN - Genelde narenciye, özelde Cypfruvex üzerine konuşsanız ve ondan sonra da Hükümetin bu konudaki görüşleri dinleyelim.

MEHMET CIVA (Devamla) - Evet Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri, Sayın Meclis B nimizin uyarısına teşekkür ederim. Ancak görüşlerine tabiilikle katılmak mümkün değildir. Biz burada, genelde narenciy özelde ise Cypfruvex konusunda genel görüşme isteminde buluruz. Burası mektep değildir. Bir, bir daha iki də onun tartışması yapalım. Bir defa, neden narenciye sektörü bu duruma itildi? Neden narenciye üreticisi perişan edilmiştir. Bunun sebepleri vardır. Bunun sebepleri de, biz diyoruz ki, siz Hükümet olarak bu alana yapmakta olduğunuz Devlet desteğini, uygulamakta olduğunuz ekonomik politika nedeni ile çekmişsinizdir, sıfırlamay doğru götürmektесiniz ve bu kaynakları dönüp başka alanlara yorsunuz. Bizim söylediğimiz Sayın Başkan budur. Başka bir şey değildir. Dolayısıyla yani biz konuyu dışına çıkıyoruz diye bir durum da söz konusu değildir. Mamafih ... ..

BAŞKAN - Söz konusudur Sayın Civa.

MEHMET CIVA (Devamla) - Mamafih yine de uyarınızı dikkate alarak...

BAŞKAN - Senin takdirin değil, en çok benim takdirim önemlidir burada.

MEHMET CİVA (Devamla) - Şüphesiz Sayın Başkan. Yine de uyarınızı dikkate...

BAŞKAN - Yani sözkonusudur.

MEHMET CİVA (Devamla) - Alarak, ona göre...

BAŞKAN - Mümkün mertebe konu içinde kalarak tartışmanız lâzımdır.

MEHMET CİVA (Devamla) - Tabii Sayın Başkan. Uyarınızı dikkate alarak...

BAŞKAN - Lütfen.

MEHMET CİVA (Devamla) - Ona göre mümkün mertebe narenciye sektörünü olumsuz yönde etkileyen konuları sadece belirterek teğet geçmeye çalışacağım bu uyarınızdan sonra.

BAŞKAN - Lütfen.

MEHMET CİVA (Devamla) - Evet, narenciye alanındaki acıklı durum bu. Cypfruvex'te ise durum ne merkezdedir? Biraz da bu kuruluşumuza değinmek istiyorum.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Genel görüşmeye oy versem başka ne söyleyeceksin?

MEHMET CİVA (Devamla) - Genel görüşmeye siz oy verin Sayın Bakan...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Versen ne söyleyeceksin başka?

MEHMET CIVA (Devamla) - Siz oy verin, söyleyecek o kadar çok şey vardır ki büyük oranda size de yararı olacak bu söyleyeceklerimizin. Yeter ki siz kendinize güvenin ve bu konuda genel görüşme açılmasına oy verin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Takdir Yüce Meclisindir Sayın Civa.

MEHMET CIVA (Devamla) - Şüphesiz takdir Yüce Meclisindir ama Yüce Meclis de siyasal parti gruplarından oluşmaktadır ve siyasal parti gruplarının gücü oranında burada kararlar alındığı da sizlerin de malûmudur. Yani bizim şu anda söylediğimiz malûmu ilan etmedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cypfruvex acı tatlı bugüne kadar narenciye ihracat işini yürüttü. Ama biz CTP olarak, İrfan Nadir'ler bu ülkeye geldikten hemen sonra, bir teşhis koyduk ve dedik ki, bu İrfan Nadir'ler bir ahtabottur. Hatta çok iyi hatırlıyorum, Yeni Düzen Gazetesi bir de karikatür yayınlanmıştı ve bir ahtabot resmi bütün üretim ve ekonomik alanlara kollarını uzatmış ve bu alanları sarmalamıştı. Bizim bu teşhisimizin gerçekleşmesi için, veya teşhisimizin doğruluğunun kanıtlanması için aradan çok uzun zaman geçmesine gerek kalmadı ve bu yıl görüyoruz ki, narenciye ihracatında faaliyet gösteren birtakım firmalar yavaş, yavaş devreden çıkmıştır. Şu anda narenciye ihracat alanında bir tek etkin kuruluş olarak devlet kuruluşu saydığımız, bir KİT olan Cypfruvex ayakta durmaktadır. Tabii, Cypfruvex işi ve olayı önemli bir olaydır. Cypfruvex, tamamen hükümetin politikalarına bağlı olarak ayakta durmaktadır. Cypfruvex, bir hastaya benzemektedir. Doktoru da Hükümettir. Bu doktor

eğer bu hastaya iyi bakım yaparsa, iyi tedavi yaparsa bu hasta doğrulur ve canlı, güçlü, yaşamına devam eder. Eğer bu hastaya tedavi gerektiği gibi uygulanmazsa, bu hasta ölüme terk edilir. Bizdeki doktor, Hükümet, kendini tüccara, büyük sermayedara angaje etmiştir. Büyük tüccara angaje olduğu için bu hastayı gerektiği gibi tedavi etmiyor ve şu anda Cypfruvex koltuk değnekleri üzerinde yaşamını sürdürmeye çalışan bir hasta konumundadır. Ve bu Cypfruvex denen hastanın ne zaman öleceği beklenmektedir. Neden Cypfruvex'in ölmesi bekleniyor? Cypfruvex'in ölmesi bekleniyor, çünkü narenciye sektöründe ve narenciye alanında bir tekel yaratılmak istenmektedir. Bu tekel de Nadir Holding tekelidir. Bu alanda bugüne kadar faaliyet gösteren diğer ihracatçı kuruluşlar yavaş yavaş devreden çıkmışlardır. Şu anda narenciye ihracatıyla ilgilenen bir tek Cypfruvex ve Nadir Holding kalmıştır. Şimdi, Cypfruvex bir an önce batırılmak, devreden çıkarılmak ve bu meydanın, narenciye sektöründeki meydanın tamamen Nadir Holding'in tekeline terk edilmesi oyunu sahnelenmektedir. Şuraya yazıyorum ve ısrarla söylüyorum ki, çok gitmez. Bu bir kehanet de değildir sayın milletvekilleri. Çok gitmez, bu Cypfruvex'i bu Hükümet, bu tutumuyla ve bu politikasıyla çok gitmez batıracaktır, devreden çıkaracaktır, kapatacaktır ve narenciye sektörünü İrfan Nadir'in tekeline terkedecektir. İrfan Nadir'in tekeline terkettikten sonra da, zaten bugün Güzelyurt bölgesindeki bahçelerin büyük kısmı ya İrfan Nadir'e tahsis, yahut puan oyunları ile devir, veyahut da Hükümetin izlediği ekonomik politikadan bıkkınlığa gelen birtakım üreticiler tarafından icar edilmiştir. Güzelyurt Bölgesine yolunuz düşerse, o bahçe aralarından geçerseniz, görürsünüz birtakım tabelacıklar bahçe kenarlarında Sunzest 1, Sunzest 5, Sunzest 10, Sunzest 30, Sunzest 100, 125, 150, 165 ve gider. Yani belli bir zamandan izlenen bu politika yavaş yavaş Güzelyurt Bölgesindeki üreticilerin bahçeleri Sunzest denen Nadir Holding tekelinin bünyesine sokulmuştur. Narenciye ihracatında Cypfruvex'in toplam ihracat içindeki payı bir zamanlar %60 dılayındaydı. Resmi rakamlar

Sayın Bakanımızın elindedir ve kürsüye geldiklerinde kendi rından dinlemek istiyoruz. Acaba cypfruvex'in şu anda toplam narenciye ihracatı içindeki payı hangi seviyelere inmiştir? bunu bilhassa öğrenmek istiyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; cypfruvex üzerinde öyle oyunlar oynanmaktadır ki degme senaryo yazarlarına taş çıkarttı bu oyunlar. Naha iki hafta önce güzelyurt'ta vatan sinemasında bu senaryonun bir bölümü sahnelendi ve bu senaryonun bir perdesini gözlerimiz yaşararak seyrettik. Dilimiz tutuldu, birşey söyleyemedik. Narenciye üreticileri Birliği Başkanı çıktı ve cypfruvex yönetimini eleştirdi. Ne cypfruvex yönetimini eleştirdiğini biliyoruz. cypfruvex genel müdürü ile belli çelişkileri nedeni ile yönetimi eleştirdi, cypfruvex yönetimini. ve dedi ki, eleştirilerinin bir parçası da cypfruvex'te aşırı istihdam vardır, lazumsuz, vere fazladan memur istihdam ediliyor cypfruvex'te. Onun için cypfruvex'in maliyetleri yükselmektedir. maliyetleri yükseldiği için ise cypfruvex narenciye fiyatları düşük tespit etmektedir. Ha, ha, ha buna herkes güler, biz güldük. Aklınca ustalıklarla şimdi hükümeti akılıyor efendi ordan sanki hükümetin bu narenciye fiyatlarının tesbitinde hiçbir payı yoktur da, aşırı istihdam yapan ve fazla maliyetle çalışan cypfruvex, mecbur oluyor da narenciye fiyatlarını düşük tespit ediyor ve ondan sonra ağızdan bir cümle daha çıkarıyor ve paçayı ele veriyor. diyor ki; daha iki-üç hafta önce cypfruvex gereksiz yere 17 kişi istihdam edildi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgede en küçük vatandaşın en küçük sorunun dahi ulusal birlik partisinin güzelyurt'taki binasından, hatta binada da değil, tarım ile satış dükkanından tespit edildiğini artık bilmeyen kalmamış bu ülkede ve eğer o cypfruvex'te 17 tane fazladan istihdam yapılmışsa, o 17 kişiyi zorla orada istihdam edilme için en

eden o tarım ilaçları satış dükkanında kurulan karargahın amiri ve sorumlusudur. O da Ulusal Birlik partisinin kendisidir. ve bu işi yapan kişi, Ulusal Birlik partisinin bölge örgüt başkanındır. Bu şikayeti yapan da, Narenciye üreticileri Birliği adına bu şikayeti sinema salonunda yapan da, bölge örgüt başkanının babası. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? çıkacaksınız siz Narenciye üreticiler Birliği başkanı olarak, üreticilere diyeceksiniz ki, Cypfruvex aşırı istihdam yapar, maliyetleri yükseltir, onun için ürün fiyatlarını düşük tespit eder. Peri yanda da bu işte, bu istihdamları yapmakta, bu oyunun oynanmasında baş aktör, başrolü oynayan oyuncu da sizin oğlunuz olacak ve bu halkı, bu milleti enayi yerine sokacaksınız. ve bu bayat tiyatroyu çıkıp bu sahnede oynayacaksınız. işte bunlar var sayın Tarım Bakanı. Eğer bilmiyorsanız size bunları burda söylüyorum, bunlardan da haberiniz olsun, bunları da bilin ve fırsat verin bu genel görüşme açılsın ve bu konuların daha da ayrıntılarına inelim. Hatta dilerseniz meclis soruşturması da, meclis Araştırması da yapalım ve bu işleri bir bir ortaya çıkaralım ve kurtaralım bu Cypfruvex'i düşürüldüğü bu hallerden.

Cypfruvex'te oyunlar devam ediyor. Cypfruvex'in yönetir kurulu başkanı görevden ayrılmak zorunda kaldı. Neden görevinden ayrıldı bilmiyoruz. CTP olarak genel görüşme önerisi verdik bu konuyla ilgili, eğer genel görüşme açılmasına hükümet izin verirse, bu konuyu biz bilmiyoruz, bu konuda bir iddia ortaya koymayacağız, ama bilebildiğimiz kadarıyla birtakım olaylara değineceğiz; bu arada sayın bakana fırsat verilecektir çıkıp da bize neden genel yönetim kurulu görevden ayrılmıştır onu bize izah edecek. diyecektir ki rüşvet yemiştir bu adam. yetenekli bir adam değildir. onun için kendisini görevden biz aldık. Açıklayacak ve konular açığa çıkacak. onun için içtüzüğümüzün bize verdiği bu denetim yolunu kullanmak istiyorum ve bu konuda genel görüşme açılmasını talep ediyorum. Genel görüşme açılırsa bunda hükümetin de yararı vardır, muhafetinin de yararı vardır. En azından iddia olarak ortaya konmuş ve bir esasa dayanmayan hususlar varsa, onlar da burda tartışılır ve işin doğrusu ortaya çıkar.

yönetim kurulu başkanı görevden ayrılmak zorunda kaldı, çünkü hükümetin uygulamak istediği ekonomik yıkım paketinin tarım ile ilgili öngördüğü politikalara karşıydı.

ÖMER DEMİR (Gazi mağusa)(yerinden)- madem ki sen cevap vereceğin, ne soran bakana?

MEHMET CİVA (Devamla)- Bu benim bildiğim bir parça bilemediğim hususlar da vardır, onları da sayın pakandan dinlemek olanagina kavuşuruz eğer genel görüşme açılırsa. Cypfruvex'in bir an önce tenesir tahtasına yatırılması için oyunlar tabii devam etmektedir. Ponda'daki pazarlama biriminin durumu yürekler acısıdır. kıyma makinesine döndü, adam dayanmıyor bu örgüte. giren üç gün, beş gün dışarı, giren üç gün, beş gün dışarı. En yetenekli elemanlarını bu bahsettiğim konuşmamın başında bahsettiğim senaryonun bir parçası olan Nadir'ler, ama bir noktada perdenin gerisinde bu senaryonun parçası olan Nadir'ler Cypfruvex'in pazarlama birimi üzerinde ataktadırlar. En yetenekli elemanlarını büyük paralar karşılığında sırf bu kuruluşu etkisiz kılmak, çökertmek ve bir an önce batırmak için atagina devam etmektedir. En yetenekli elemanlarını büyük paralar karşılığında transfer etmektedir rivayete göre, resmi bir bilgin yoktur bu konuda, Cypfruvex yönetim kurulu başkanlığından ayrılan eski ticaret bakanlığı müsteşarı Ünal Akifri de, büyük paralar karşılığında istem etmiştir. Bu konuda da sayın Bakanın resmi bilgisi varsa herhalde bize açıklamalarda bulunacaktır. Bir başka numara Cypfruvex'te, partizanlık numaraları. ve bu numaralar tabii Cypfruvex'e darbe üstüne darbe indiriyor. isim de vererek söyleyeyim. Bir zamanlar Cypfruvex'te Cemal Üçyigit isimli bir hasat amiri vardı ziraat yüksek mühendisi. Cemal Üçyigit ziraat yüksek mühendisi. Bu sayın ziraat yüksek mühendisi ve hasat Amiri bir aralar politikaya heveslendi. ulusal Birlik partisinin, demokrasiden nasibi olmayan ulusal Birlik partisinin görüşü, inancı odur ki memlekette politik yaparsanız veya politikaya soyunarsanız veya herhangi bir partiye üye olarsanız bu memlekette bir tek parti var o parti de ulusal birlik partisidir, gireceksiniz ve onun çatısı altında ya üye olacaksınız ya politika yapacaksınız

veya politikaya soyunacaksınız. Başka partilerde olursanız ve herhangi bir kademede, Ulusal Birlik Partisinin kolu, gücü size kadar uzanabiliyorsa işinizden olabilirsiniz. Ekmeğinizden olabilirsiniz. En ağır baskılar sizin üzerinize yönelebilir. İşte bu Sayın Ziraat Yüksek Mühendisi de bir ara politikaya heveslendi ve o zaman Ulusal Birlik Partisinden kopma, Demokratik Halk Partisinden aday oldu. Milletvekili adayı oldu. Bir süre sonra baktık Ziraat Yüksek Mühendisi Cemal Uçyiğit, Ulusal Birlik Partisinin baskısıyla Cypfruvex'te ambarcı yapıldı, Cypfruvex'te. Uzun süre direndi Cemal Uçyiğit. Ambarcılık yaptı Cypfruvex'te, inat işten ayrılmadı. Bir Ziraat Yüksek Mühendisinin yapacağı iş ambarcılık değildir elbette. Ama bir inat bir murat direndi bu arkadaş. Gel zaman, git zaman, Cemal Uçyiğit artık direncini yitirdi ve teslim oldu, Ulusal Birlik Partisine teslim oldu ve şimdi gene o, niye tabii Ziraat Yüksek Mühendisini ambarcı yaptınız diye sorulduğunda vakti zamanında, yeteneksizdir, iş beceremez dendi. İşte o yeteneksiz ve iş beceremez denen Cemal Uçyiğit, Birlik Gazetesinde resmiyle birlikte, "ben artık Ulusal Birlik Partisine, ulusal davanın koruyucusu ve tek savunucusu olan bu partiye iltihak ettim" dediği andan itibaren, Cemal Uçyiğit ambarcılıktan yine Hasat Amirliğine terfi ettirildi.

İşte Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cypfruvex'te oynanan oyunlar, partizanlıklar bunlardır. Tabii bütün bunlar Cypfruvex'i bir an önce batırıp yok etmek için, ortadan kaldırmak için uygulanan oyunların bir parçasından başka birşey değildir.

Bizim üreticimiz ve bizim halkımızın uzun yıllardır belli birtakım gelenekleri vardır ve inanışları vardır ve gelenek ve inanışlarına bağlıdır halkımız. Bir defa bizim ülkemizde bir kooperatifçilik geleneği vardır. Sömürge döneminden beri gelen bir kooperatifçilik geleneği vardır, ayrıca bir devletçilik geleneği vardır. Devlet kuruluşuna karşı itimat vardır, güven vardır, kooperatifçiliğe inanış vardır, güven vardır. Ve halkımız bu geleneğini korumaktadır. Şimdi

çok ustalıklı birtakım ince politikalarla halkın bu geleneği yıkılmaya çalışılmaktadır. Kooperatifçilik bu memlekette izlenen yıkım politikaları nedeniyle ekonomi içinde etkisizleştirilmiştir, şimdi de uygulanan ince politikalarla Cypfruvex karşı halkımızın, üreticimizin duyduğu güven sarsılmak istenmektedir, üreticimiz Cypfruvex'ten soğutulmak istenmektedir ki gidip ürününü Cypfruvex'e değil, İrfan Nadir'lere versin, bu Hükümet Yıkım Paketinin uygulayıcısı, her hayırlı kuruluşu geleneği yıkmayı adeta kendisine vazife bilmiş olan bu Hükümet mazaret bulsun ve bir an önce Cypfruvex'i de yaksın. Bakın ne yapılmıştır 1985-86 sezonu içinde. Avans fiyatları tespit edilmektedir, üreticiye avans fiyat ödenmektedir, hesaplar temizlendikten sonra üreticilere elde edilen kardan prim verilmektedir. Eskiden sürekli Cypfruvex tespit ettiği avans fiyatlardan sonra belli miktarlarda üreticiye ürününe karşılık prim ödemiştir ve üretici nezdinde bir güven kazanmıştır, üretici kendisine bağlanmıştır. Ve büyük oranda üreticinin bölgedeki ürünlerini alıp ihraç edebilmiştir. 1985-86 sezonunda Cypfruvex tespit ettiği avans fiyatlar üzerinden, yıl sonu hesaplar temizlendikten sonra, keskinlikle bir kuruş üreticiye prim vermemiştir. Neden? Zarar mı etmiştir Cypfruvex? Hayır. Biri yanında gördük ki 50-60,000 Türk Lirası dolayında prim dağıtılmıştır.

HALİYE VE GURUFLER BEKANI FERİT AYRAM (Yerinden) - Bitecek mi Civa?

MEHMET CIVA (Devanla) - Hayır.

ÖZNER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Mehmet Bey cenaze gidilecek de onun için.

ÖNER DEĞER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 15.00'de devam edersin.

MEHMET CIVA (Devanla) - Tamam devam edebilirim sonra

BAŞKAN - Saat 12.00'ye kadar devam edelim sayın milletvekilleri.

OMER DEMİR (Gazi Magosa) (Yerinden) - Cenaze 12.00'dedir efendim. Yetiştiremeyiz.

MEHMET CIVA (Devamla) - Tamam Sayın Başkan ben burda noktalayabilirim. 15.00'ten sonra devam ederim.

BAŞKAN - Kaçtadır cenaze?

MEHMET CIVA (Devamla) - 12.00'de.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gruplar arasında varılan mutabakat neticesi toplantıyı saat 15.00'e erteliyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma saati: 11.40

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati: 15.15

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'nci Dönem, 3'ncü Yasama Yılı'nın, 7'nci Birleşiminin, 2'nci oturumunu açıyorum. Lütfen ad okuyarak yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Toplantı yeter sayısı olduğuna göre görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz. Ancak bundan önce Danışma Kurulunun İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının özel gündemle görüşülmesine ilişkin Karar Önerisini okutup onayınıza sunacağım. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

13 Kasım 1987

Cumhuriyet Meclisi
Genel Kuruluna.

Danışma Kurulunun 13 Kasım 1987 tarihli toplantısında almış olduğu, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının Onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının özel gündemde görüşülmesine ilişkin Karar Onerisi İçtüzüğü'nün 34'ncü maddesi gereğince ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

HAKKI ATUN
Cumhuriyet Meclisi
Başkanı.

DANIŞMA KURULUNUN
İKİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANININ
ONAYLANMASINA İLİŞKİN KARAR TASARISININ
ÖZEL GÜNDEMDE GÖRÜŞÜLMESİNE İLİŞKİN
KARAR ONERİSİ

Danışma Kurulu, İkinci Beş Yıllık (1988-1992) kalkınma planının Onaylanmasına İlişkin Karar Tasarısı İçtüzüğü'nün 34'ncü maddesi gereğince Özel gündemde görüşülmesine ve bir yandan Karar Tasarısına ilişkin çalışmaların, 34/1976 sayılı Uzun Vadeli Kalkınma Planının Yürürlüğe ve Bütünlüğünün Korunması Yasasını 4'ncü ve 5'nci maddesi kuralları gereğince sekiz gün içinde tamamlanmasına ve bir yandan da Ekonomi, Maliy Bütçe ve Plan Komitesinin, 1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısına ilişkin çalışmalarını sürdürmesine olanak tanımak amacıyla, İkinci Beş Yıllık Kalkınma planının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının 13 Kasım 1987 Çarşamba günü öğleden sonra saat 14.30'dan başlayarak Cumartesi ve Pazar günleri dışında her gün öğleden so yapılacak birleşimlerde görüşülmesine Karar verir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

III. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI

Sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın sunmuş olduğu "genelde narenciye sektörü, özelde ise Cypfruvex üzerindeki oynanan oyunlarla ilgili" genel görüşmeye devam ediyoruz.

Sayın Mehmet Civa'nın konuşmasına devam etmesini rica edeceğim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümet, Cypfruvex'i batırmak, ortadan kaldırmak için belli bir sistem dahilinde bu kuruluşumuza karşı saldırı üzerine saldırı düzenlemektedir ve ince birtakım hesap ve politikalarla üreticimizi bu kuruluştan sürekli olarak soğutmak için bu programını uygulamaya koymaktadır. Bu uygulamalarının bir parçası olarak da 1985-1986 yılında üreticilere tespit ettiği avans fiyatın dışında herhangi bir prim ödemeyerek, üreticilerin bu kuruluşa karşı muazzam tepkisine neden olmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bunun dışında bu yıl bilindiği gibi narenciye ürünü azdır. Geçmiş yıllara göre verim düşüktür. Bu bakımdan ihracatçı firma olan İrfan Nadir'lerle Cypfruvex, 1987-1988 sezonunda taahhüt ettikleri ihracat kapasitelerini gerçekleştirebilmek için şimdiden ve hatta daha da öncelerden birtakım girişimler yapmışlardır ve çeşitli üreticilere önceden avans fiyat vererek ürünlerini kapatmak yönüne gitmişlerdir. Bu uygulamaya Cypfruvex, Kooperatif Merkez Bankasından sağladığı bir milyarlık kredi ile girişmiştir. Bunun yanında İrfan Nadir de aynı uygulama içindedir. Bu noktada şunu görmüşüzdür ki, geçmişte Cypfruvex'e ürününü veren bölgedeki 5-6 büyük üretici bu yıl, birtakım allengirili oyunlarla, ürünlerini tamamen İrfan Nadir'lere kapattırılmışlardır. Bu allengirili oyun nedir?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dikkat edildiği gibi Güzelyurt bölgesinde saptanan greypfrut fiyatlarının tatminsiz karşı ses, sadece küçük üreticilerden çıkmaktadır. Büyük bahçe sahibi ve büyük ürün elde eden büyük üreticilerden ses çıkmamalı. Bunun hikmeti nedir? Bunun hikmeti, bu üreticiler, ürünlerini büyük paralar karşısında kapatma usulü ile İrfan Nadir'lere vermektedirler ve paralarını Londra'da Sterlin olarak ödenmektedirler. Bu bir ihbardır, bu ihbarı bu kürsüden yapıyorum. Hükümet harekete geçsin. Bu büyük üreticiler Londra'da ürünlerine karşılık ödendiği için bu döviz ve Sterlin gelirleri sonucunda Devlete vergi veriyorlar. Veriyorlarsa, Devlete ne kadar vergi veriyorlar? Bu ihbarı buradan yapıyorum ve Hükümetten de bunun açıklamasını istiyorum. Bunun ötesinde Cypfruvex'i yok etmek için uygulanan operasyonun bir parçası da, bunca yıldır malını Cypfruvex'e veren Vakıflar İdaresi'nin, ki o da bir kamu iktisadi devlet teşekkülüdür, Vakıflar İdaresinin de bu yıl malını İrfan Nadirler'e vermiş olması olaydır. Geçmiş yıllarda da Vakıflar İdaresinin malını İrfan Nadir'e vermek üzereyken Hükümetin haklı ve bizim de desteklediğimiz müdahale olmuştur, müdahale etmiştir Vakıflar İdaresine ve malını Vakıflar İdaresi Cypfruvex'e vermiştir. Bu yıl neden Vakıfların malı İrfan Nadirler'e veriliyor? Bunun da açıklanması gerekiyor.

Bunun ötesinde Cypfruvex'in karton kutu alımları vardır. Bu konuda da Cypfruvex en iyi ve Cypfruvex'in çıkarına en uygun karton almasına, Hükümet müdahale etmektedir. Geçmişte bu müdahale çok bariz şekilde yapılmıştır ve hatta Devlet Başkanı Sayın Demirel Bakanlar Kuruluna başkanlık ederek, Bakanlar Kurulundan kararlılıkla **çıkarttırılmıştır.** ve Cypfruvex zorla İrfan Nadirler'den karton kutu daha pahalı, Cypfruvex uluslararası pazardan daha ucuz fiyatla karton kutu bulmuş olmasına rağmen; bu tür müdahalelerle Cypfruvex İrfan Nadirler'den daha düşük standartta ve kalitede ve daha pahalı karton kutu alması için Hükümetin müdahalesine uğramıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu konu ile ilgili olarak epey uzun konuştum. İnaniyorum ki Hükümete anlattıklarımız merhametinizi anlatabildik ve inaniyorum ki; narenciye üreticisinin içinde bulunduğu sıkıntıları ve Cypfruvex üzerinde oynanan oyun gözler önüne serilebildik. Ve inaniyorum ki, bu konuda yeterli genel görüşme açılmasını gerektirecek oranda yeterli bilgileri Hükümete aktarmış olduk.

Tüm bu nedenlerle narenciye konusunda ve Cypfruvex konusunda genel görüşme açılmasında Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak büyük yarar görüyoruz ve Hükümete çağırıyoruz. Gelin bu konuda bir genel görüşme yapalım, daha ayrıntıda sorunları irdeleyelim ve hep birlikte narenciye sektörünün ve Cypfruvex'in sorunlarının çözümüne iktidar muhalefet olarak sahip çıkalım. Önemli olan bu memleketin sorunlarına çözüm bulmaktır. Önemli olan bu konuda siyasi avantaj sağlamak değildir. Önemli olan üreticilerin sorunlarını çözelim. Üreticilerin sorunlarını çözmek memleketin sorunlarını çözmek demektir. Bu konuda biz, muhalefet partisi olarak, Hükümete yardımcı olmaya hazırız. Yeter ki kendileri bu sorunların çözümünde samimi olsunlar. Gelsinler, yasa getirelim. Yasal yetkileri yoksa, yasa tasarıları getirsinler, bu tasarıların yasalaşması için biz, muhalefet olarak, yardımcı olmaya hazırız. Hatta Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak üreticilerin %60-70 enflasyon nedeni ile döviz kurlarının sürekli yükselmelerinden ve Türk Parasının sürekli değer kaybetmesinden uğradığı büyük kayıpların giderilmesi için bir yasa önerisi de hazırlanmıştır ve üreticilerin ürün bedellerinin döviz kuru üzerinden ödenebilmesine olanak sağlamak için bu yasa önerisini de Meclise sunma aşamasına getirmiştir. Bunun ötesinde Hükümet eğer başka yasal yetkiler istiyorsa, gelsin Meclise bizden istesin, biz, üreticilerin lehine Hükümetin alacağı her türlü karara ve yasaya yardımcı olmaya hazır olduğumuzu da Cumhuriyetçi Türk Partisi adına buradan vurgulamak isterim ve Hükümeti bu konuda genel görüşme istemimize anlayışla yaklaşmaya davet ediyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Civa.

Sayın milletvekilleri; bir lehte, bir aleyhte söz vereceğim. Lehte, buyurun Sayın Koreli. On dakika olarak sınırlanmıştır konuşmanız.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz, Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak, her narenciye sezonu başında, gerek narenciye üreticilerinin üretim yapabilmesi için içinde buldukları sıkıntıları, zorlukları, gerekse Hükümetin yetersiz fiyat saptama politikalarını eleştirmek suretiyle her yıl narenciye sezonu başında bu konuları Meclis gündemine getirmekte, Hükümeti eleştirmekte ve üreticinin sorunlarının çözümlenebilmesi için önerilerimiz ve tekliflerimiz yapılmaktadır.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi, bu yıl da ülkemizin en önemli döviz kaynağını teşkil eden, önemli ölçüde bir istihdam kaynağı olan narenciye sektörünün, Hükümetin uygulamaya koyduğu politikalarla, özellikle ekonomik yıkım paketi diye adlandırığımız Ekonomik İşbirliği Protokolünün uygulanmaya başlamasından bu yana, narenciye sektörünün iki birleşim önceki Meclis konuşmada da vurguladığımız gibi, narenciye sektörünü öldürmeye, katletmeye gitmektedir. Üretici bahçesine bakamaz duruma düşürülmüştür. Uygulanan san politikaları ile, yüksek faiz politikaları ile ve adaletsiz kredi dağıtımları ile üreticiler bahçelerini terk etmek durumu ile karşı karşıya kaldıklarını vurgulamıştım ve bu konunun bizzat üreticilerin huzurunda tartışılması için de ilgili bakanlığı ve genelde Hükümeti üreticilerle birlikte ortak toplantılar yapmaya davet etmiştik. Fakat ne acıdır ki üreticilerin içinde buldukları bu sıkıntılar Hükümetçe dikkate alınmamıştır, fiyatlar başlangıçta 85,000 lira olarak biçilen greypfruit fiyatı, üreticinin tekrar görüşü alınmadan hiç üreticinin girdi fiyatları, maliyet artışları dikkate alınmadan yine kapalı kapılar arkasında bu fiyatlar Bakanlar Kurulunca, fakat her vesile ile Cypfruvex'e ödenmektedir, Cypfruvex yönetim kurulu saptadı biz de onayladık şeklindeki yaklaşımlarla yine kapalı kapılar arkasında 85,000 liradan 90,000 liraya çıkarılmak suretiyle Sayın Civa'nın da belirttiği gibi, üreticilere leblebi, fıstık parası gücünde, ölçüsünde artış getirmişlerdir.

Değerli arkadaşlar, biz ısrarla bu kürsüden bir kez daha söylüyoruz. Eğer Ulusal Birlik Partisi - Yeni Doğu koalisyon Hükümeti narenciye sektörünü öldürmek, katletmek, bu üretim faaliyetlerine son vermek istiyorsa, bunu açık, tutarlı, samimi ve ciddi bir politika olarak ortaya koymalı ve bu uğurda alınteri veren, milyonlarca lira harcayan üreticilerimize bu politikasını hiç çekinmeden söylemelidir. Bir taraftan tarıma önem veriyoruz, üretime önem veriyoruz gibi göstermelik yaklaşımlarla tarıma öldürme pahasına uyguladığınız politikaları devam ettirebiliyorsunuz, diğer taraftan da tarım sektöründen kesmek suretiyle ticaret ve turizm sektörüne, bankacılık sektörüne fonlar oluşturmaktasınız. Üretici ısrarla bu mazot zammından, elektrik zammından ve tarım girdilerinin pahalılaşmasından dolayı üretimden kopmak durumu ile karşı karşıyadır. Bunu lütfen geliniz birlikte, üreticilerin ortak düzenleyeceği toplantılarda birlikte tartışalım, üreticilerin konu ile ilgili gerçek görüşlerini alalım.

Biz Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bu narenciye- nin, ekonomimizin belkemiğini teşkil ettiğini, döviz girdi- lerimizin %70'ine yakın kısmının narenciyeden geldiğini ve en büyük bir istihdam kaynağı olduğu bilincinde olarak Devleti ve Devletin yönetiminde egemen olan Ulusal Birlik Partisi - Yeni Doğu Hükümetini üreticiyi desteklemek yönünden göreve çağırıyoruz. Bunu bir siyasi çağrıdan ziyade bu topraklarda yetişen insanlar olarak, bu vatanın insanları olarak, bu vatanı daha uzun süre insanca hür ve özgür yaşamak istiyorsak, Hükümet bu asli görevini yerine getirmek mecburiyetindedir. Yok eğer niyetiniz bu tarım sektöründe, özelde narenciye sektöründe hizmet veren binlerce işçiyi, on binlerce üreticiyi savaş vererek, kan dökerek, ter akıtarak kazandığı bu topraklardan koparmak ister ve Libya çöllerine, İngiltere'lere, Avustralya'lara göndermek istiyorsanız ve bu konuda bir düşünce ve politikanız varsa, bunu açık ve seçik olarak üreticilere götürmek, bildirmek durumundasınız. Üretici, en samimiyetle ve içtenlikle söylüyorum ki bu topraklarını, bu bahçelerini bırakmak durumu ile karşı karşıyadırlar.

Ticaret sektörü için, turizm sektörü için, sayıları üç-beş kişiyi aşmayan çok azınlık bir grup için milyonlar bulunabiliyor, milyarlar bulunabiliyor, ancak çok geniş kapsamlı bir istihdam kaynağı olan on binlerce üreticinin ekmeğini kazandığı, kaderini bağladığı bu narenciye için, Devlet desteği bulunmuyor, yaratılmıyor. Halbuki Döviz İstikrar Fonu diye bilinen, bir yasa tahtında kurulan Döviz İstikrar Fonunda 1986 sonu itibarıyla 46 milyar lira para birikmişti. Biriken bu 46 milyar liranın %70'i, yani 30-31 milyar narenciye üreticisinin ve bu sektörde hizmet veren, alınteri veren on binlerce emekçinin sırtından kesilmiştir.

MEHMET ÇİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yediler onu da.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sadece 31.000.000.000 TL Lirası narenciye sektöründen kur oyunları ile, banka oyunları ile kesilen paralardır. 31.000.000.000'ı 46,000,000,000 li

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yediler onu.
Hep ham hum.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer Hükümet, iddia ettiği ve söylediği gibi tarım sektörüne öncelik veriyorsa, narenciye üreticisini düşünüyorsa ve narenciye üreticisinin içinde bulunduğu bu çıkmazdan kurtarılmasını istiyorsa, işte kaynak 31,000,000,000 lira, narenciye üreticisinden kesilen 31,000,000,000 lira ile bu üretici desteklenebilmelidir. Desteklenebilir de. Üreticinin, uyguladığınız fiyat politikaları karşısındaki sorunlarından mada, kangren haline gelmiş su sorunları vardır. Su kaynakları zayıflamaktadır. Bunda bir suçlama olsun diye söylemiyorum. Kuraklık nedeni ile, tabiat şartları nedeni ile, iklim şartları nedeni ile su rezervleri zayıflamıştır. Ancak zayıflayan bu su rezervlerini takviye edebilmek için, tasarruf yapabilmek için Hükümetin, zerre kadar bir tedbir aldığı da görülmemiştir. Yayla Sulama Projesi ile ilgili görüşlerimizi daha fazla vaktinizi almamak için söylemeyeceğim. Bundan iki birleşim önce konu ile ilgili görüşlerimi söylemiştim. Ancak Hükümet, gerçekten bu narenciye üretimine, narenciye sektörüne önem veriyorsa, su sorununa da kaynak yaratmak suretiyle turizmciye, ticaretciye kaynak yarattığı ölçüde bu sektöre de kaynak yaratmak suretiyle bu sorunların üstesinden gelebileceğine biz inanmaktayız.

Şimdi Sayın Bakan, Döviz İstikrar Fonu hikayesinin kalktığını, bundan sonra bu kur farklarının direkt üreticiye yansıtacağını ve narenciye üreticisi gibi diğer üretici sektörlerin de bu kur farklarından yararlanacağını söylemektedir. Biz Sayın Bakanın ve genelde Hükümetin aldığı bu karara inanmıyoruz. Bu döviz kurlarının direkt olarak üreticiye yansıtacağına inanmıyoruz. İnanmıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Koreli, lütfen bağlar mısınız.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bağlıyorum Sayın Başkan.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangisine inanıyorsunuz siz?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sizin yapmadıklarınıza inanıyoruz. Yaptıklarınıza inanmıyoruz.

BASKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım efendim. Vaktiniz dolmak üzeredir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Alınan bir kararla Döviz İstikrar Fonu kur farkları ortadan kaldırılmış ve ihracatçı şirket doksan güne kadar getireceği döviz, geçerli kur üzerinden ödenecekmiş. Ödenecekmiş değil, ödenecekti. Doğrudur. Ancak bu kur farkları ihracatçı şirket tarafında o gün geçerli kur üzerinden ödenirken bunu ihracatçı şirket bunu üreticiye nasıl yansıtacaktı? Üreticinin fiyatı biçilmiştir. 90.000 Türk Lirası greyppfrutun fiyatı. İhracatçı şirket ürünü Avrupa pazarlarında sattıktan sonra Sterlinin değeri 1500'den 2500'e çıkarsa ihracatçı şirketin cebine girecektir bu para, Sizin aldığınız kararda, bu Döviz İstikrar Fonu ile ilgili olarak aldığınız karar da döviz kur farklarının direkt olarak üreticiye yansıyacağı ile ilgili herhangi bir kararınız mevcut değildir. Biz bunu Ocak 1987 tarihinde üreticiye güvence veriyoruz, ihracatçı şirketlerden 200, 000 lira teminat alıyoruz şeklindeki aldığınız karardan farklı bir karar olarak görmüyoruz. 1987 Ocak ayı içerisinde de üreticinin ilgili şirketler tarafından alınan ürününün parasının ödenebilmesi gerekçesi ile, teminat olarak istediğiniz iki yüz milyon ilgili şirketlerden almadığınız ve alamadığınız için de yi sizin aldığınız kararlara, oybirliğiyle Bakanlar Kurulunda aldığınız kararlara ters düştünüz, uygulamaya koymadınız ve üreticinin milyarlarca lira varan lirası, ilgili şirketler tarafından gasp edilmiştir ve bugün mahkeme kapılarında binlerce üretici sürünmektedir ve sürünmeye de devam etmektedir. Biz, bu Döviz İstikrar Fonu ile ilgili aldığınız kararı da, bu karardan farklı görmüyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben konuşmama son veriyorum. Ancak bilinmelidir ki, Toplumcu Kurtuluş Partisi, üreticilerin alınterine, uğraşlarına, çalışmalarına önem veren ve bunu yakından takip eden bir parti olarak, bu tür eleştirilerimizi ve mücadelemizi üreticilerle birlikte örgütlenmek suretiyle sürdürmeye devam edeceğiz.

Son olarak, Hükümeti bir kez daha narenciye üreticisinin ürün fiyatlarını gözden geçirmeye davet ediyoruz. Eğer aynı iklim şartlarında, aynı toprakta üretilen bir ürün, Güney Kıbrıs'ta Rumlar tarafından 250,000.- 300,000 lira tonu satılıyorsa ve siz bizim narenciye üreticimizin ürününü 90,000 liraya elinden alıyorsanız, üreticiye bir ihanet yapılmaktadır. Bu yapılan ihanetin hesabını da vermek zorundasınız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Koreli.

Sayın milletvekilleri; aleyhte söz vereceğim.
Buyurun Sayın Bakan.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Üreticiye ihanet dedim, vatana ihanet şeklinde almayın bunu. Bakarsınız istismar edersiniz siz, vatan hainliği diye.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Üreticiye ihanet, vatana ihanettir.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ikinci günden bu yana, üçüncü etapta çok şükür genelde narenciye, özelde Cypfruvex'le ilgili Cumhuriyetçi Türk Partisinin vermiş olduğu genel görüşme isteminin son konuşmasını yapmak üzere kürsüye geldim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Daha çok konuşacağız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bundan sonra oylama var.

Değerli arkadaşlarım; tespit edebildiğim kadarıyla iki günden beri, dediğim gibi iki-üç günden beri devam eden bu konuşmalarda tespit edebildiğim kadar ile, madde başlıkları ile önce Sayın Civa'ya, daha sonra Sayın Koreli'ye cevap vermeye çalışacağım.

MEHMET CIVA (Devamla) - Cevap değil, icraat isteriz

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Burada, geçen defa ülke yararına olduğuna inandığımız, gerçekten büyük yatırımları gerektiren ve sonuçta ülkenin ekonomisine büyük katkılarda bulunulacak olan ESKA Yatırım Projesine, Hükümet olarak katkıda bulunmak üzere gitmemizi bile polemik mevzu-u yaptı Sayın Civa. İsterdik ki bu tür girişimler, tarafından da desteklensin. Ama burada çıktuktan sonra, mikrofonun önüne geldikten sonra, nereye gideceği belli olmadan, sonucun ne olacağı belli olmadan, bu tür konuşmalarla hem zaman kazanmak, hem de konuya sanki direkt ilgisi varmış gibi gösteride bulunmak amaç olmamalıdır.

MEHMET CIVA (Devamla) - O işte de ne dümenler olduğunu daha sonra konuşacağız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; özellikle 83-90 lira üzerinde durarak şimdi madde başlıklı cevaplamaya çalışayım. Biliyorsunuz esas fiyatları bir şirket olan Cypfruvex Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu üyeleri ile beraber tartışarak değerlendirir ve bütün girdileri hesaplayarak, sonunda Bakanlık olarak bize ve dolayısıyla benim tarafımdan Hükümete bilgi olarak sunulur ve doğrudan doğruya karar ve ilân yetkisi kendisine ait olmak üzere bu işlemi yürütür. Daha önce Sayın Koreli'nin burda yaptığı konuşma doğrultusunda cevapladığım gibi. Bugüne kadar kendilerinin iktidarı zamanında dahi olmayan tarzda Cypfruvex Yönetim Kuruluna koyduğumuz üretici temsilcisiyle fiyatlar tespit edilmekte, değerlendirilmekte ve ilân edilmektedir. Senelerden bu yana bu Yönetim Kurulundaki üretici yoktu.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Değildir efendim. Aynı şeyi yapmayın bize lütfen. Üretici temsilci değildir o.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Nedir o?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir üreticidir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Müsteşar.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir üreticidir efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Nereden alacaktık üretici temsilcisini yani?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Üreticilerin örgütlerini toplayacaktık ve...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Niçin örgütten alayım ya?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Demokratik bir şekilde kendi adamlarını seçeceklerdi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ben üretici olarak, fikrini söyleyecek kabiliyette bir kişiyi oraya, Yönetim Kuruluna koydu Hükümet. Niçin birliklerden bir kişi alma şartı olacak?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim, saygımız var. Ama üretici temsilcisi...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sizin kendi değerlendirmeniz budur.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz sizi dinledik, barakın konuşsun, dinlemesini bilin efendim.

BAŞKAN - Evet, karşılıklı olmasın.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, Yönetim Kurulunun aldığı bu seksen üç lira fiyat tarafımızdan değerlendirildi ve Yönetim Kurulunun yine yetkisinde ilân yetkisinde bırakılarak seksen üç lirada karar kılındı. Size burada açıkça şunu ifade etmek isterim ki, iki yüz altmış milyon lira muhtemel satış pazarları dikkate alınarak, iki yüz altmış milyon lira dolayında zarar göze alınarak, üreticinin lehinde olduğuna inanılan seksen üç

lira ilân edilmiştir. Ancak daha sonra Hükümetimizin aldığı bu dövizlerle ilgili karar doğrultusunda, özellikle ülkeye getirildiği zamanki döviz kurlarından ödeme yapılacağı düşünülerek, yine yedi lira zam, Yönetim Kurulu tarafından ilân edilmiştir. Yoksa Sayın Civa'nın dediği gibi Hükümetin, üreticilere bir parça lokma, lebleb falan tarzında ifade ettiği göstermelik hareketi değildir bu. Doğrudan doğruya Hükümetin aldığı dövizle ilgili tedbirden sonra Yönetim Kurulunun kararı doğrultusunda yapılmış zamdır. Diyor ki Sayın Koreli, halâ diyor biz, Hükümetin bu konuda ciddi olduğuna inanmıyoruz. Çünkü nasıl üreticiye yansiyacak? Avans olduğunu unutmayın Sayın Koreli. Bu bir avanstır. Kesin fiyat değildir. Taban fiyatı değildir. Avans fiyattır ve greypfrutun dövizini ülkeye geldiği andaki kurdan ödenecektir. Aradaki fark haliyle üreticiye yansiyacaktır. Bu konuda itimediniz olmasını isteriz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Özel sektör ne yapacak?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Özel sektör de aynı şeyi yapacak.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Mecbur edebilir misiniz Sayın Bakan?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Mecbur ederim tabii.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - O da avansı ilân ediyor çünkü. O da avans ilân ediyor. Kesin fiyat vermiyor ki o d

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır efendim avans fiye değildir o.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır efendim, avans fiyattır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Dikkatinizi çekiyorum efendim. Sayın Başkan lütfen uyarın.

AYTAC BEŞEŞLER (Devamla) - Karşılıklı konuşmayalım ama avans fiyattır efendim.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Mecbur mudurlar be Sayın Koreli?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Avans fiyat değil, bilgisi olsun diye söylüyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Seni dinledik, onu da dinleyelim de karar verelim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bilgin diye söylüyorum, müdahale etmek istediğimden değil. Avans değildir biliyorsunuz siz de.

AYTAC BEŞEŞLER (Devamla) - En son kredi uygulamamızı Sayın Civa reeskont kredisi olarak tanımlamaya çalıştı. Bir düzeltme yapalım, bu reeskont kredisi değildir. Doğrudan doğruya Hükümetin aldığı bu son karar, uzun vadeli altı milyon liraya kadar tarımsal amaçlı, doğrudan doğruya üreticiye verilecek kredidir. Reeskont kredisinin anlamı, malûmaliniz değişiktir, herhalde bir dil sürçmesi oldu. Şimdi bu kredi nasıl verilecektir? Bu kredi doğrudan doğruya ülkedeki bankalar tarafından, yani her türlü banka tarafından, yalnız Kooperatif Merkez Bankası değil, özel sektör bankaları tarafından da, üreticinin müracaatı üzerine ilâç, yem, tohum talepleri dışında ki o prosedür bugün Kooperatif Merkez Bankasından yerine getirildiği için, ayrıca Tarım Bakanlığının onayına lüzum görülmeden, diğer konularda hayvancılık, sera ve buna benzer tarımsal krediler için Tarım Bakanlığının onayı, şartı, Hükümet tarafından getirilerek üreticilere döndürülecek ve kredi olarak verilecektir. İşte Hükümetimizin tarımsal değere verdiği önemi, böylece bir defa daha burada vurgulamak istiyorum.

Sübvansiyonlar yapılmamaktadır deniyor. Müteaddit defalar, geçirdiğimiz birleşimlerimizde, bundan önceki dönemlerimizde sütün ve süt ürünlerine uyguladığımız sübvansiyonları size ifade etmiştim. Yemlere hala daha sübvansiyon devam etmektedir. Size yine en son bir sübvansiyonu ifade ediyorum. Bu ülkede kuraklık vardır ve üreticinin lehine davranılması için 600,000,000 liranın üstünde sübvansiyonu bu Hükümet geçen çarşamba kararlaştırmıştır. Bu tarıma verilen değer değil midir Sayın Koreli, Sayın Civa?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Marenciyeden bahsettiğiniz sübvansiyonun sübvansiyonla ilgili bir şey olduğunu söylemişsiniz. AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Aynı şey.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yasalarla size görevdir bu Meclisin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yasaların amir hükmü bunu getirmemektedir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ya, ya.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yasanın amir hükmüne göre tütün sigortası iki yüz elli milyon lira yükümlülüğünü yerine getirmek için geriye kalan farkı Maliye Bakanlığının fonlarından üreticiye aktarmaktayız. Tabii görevimiz. İşte, ama sizin söylediğiniz gibi görevimizi yapmıyor değil, en son örnekleriyle de ifade ettiği gibi görevimizi gayet güzel yaptığımızı ifade etmeye çalışıyoruz.

Yayla Sulama Projesindeki görüşleri Sayın Civa'nın, bu konuda lehine de birkaç söz söyledi. Gözyaşlarımı tutamıyordum burada, hoşuma gitti yani. Doğrudur. İkinci etap için gerçekten çok çaba sarfettik ve kısmen de gerçekleştirdik. Şimdi, biraz önce söylediğim gibi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ana Merkez Bankasının uyguladığı kredi sistemiyle, bu yağmurlama sistemi de dahildir, demin söylediğim gibi yine Tarım Bakanlığının onayıyla, yine düşük, %24 faizle kredi verme şansına sahiptir ve ikinci etabı bahçesine getirmek istiyorsa üretici bunu fırsat bilecektir umarım. Biz buradan, geçen defa Koreli'nin gündem dışı yaptığı konuşmada, kapalı kapılar ardında ifadeşinden sonra dedik ki Cypfruvex Yönetim Kurulundaki üretici temsilcisiyle fiyatlar tespit edilmektedir. Ya yanlış anlaşılabilir ya bilhassa yanlış anlaşıldı, anlatıldı. Üreticiler Birliğiyle sanki benim görüşme yaptıktan sonra fiyat ilan ettiğim kamuoyuna yansıtıldı. Bu vesileyle şunu ifade ediyorum. Ben buradan böyle bir şey söylemedim. Tekrar, biraz önce ifade ettiğim gibi, bir ilişkimiz olmadan, sadece ve sadece yönetim kurulunun tespiti sözkonusudur, kendi içindeki üreticisinin yardımıyla. bunu buradan bu vesileyle ifade etmek istiyorum.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - BRT öyle söyledi. Sizin haberinizi öyle verdiler, bize de böyle anlattılar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yanlış. BRT'nin belki yanlış anlatması olmuştur.

Değerli arkadaşlarım; Cypfruvex için şunları söyledi arkadaşlarım. Koltuk değneğiyle durmaktadır diyor. Bugüne kadar Devlet Cypfruvex'e sermayesi artımının dışında hiçbir katkıda bulunmamıştır. Cypfruvex şirkettir. Gayet tabii ki benimsediğimiz ekonomik politika çerçevesinde rekabet unsuruna değer vererek faaliyetini sürdürmek zorundadır Cypfruvex. Ve bunu şimdiye kadar da yaptı. Zarar ettiği halde üreticilere bunu çoğu zaman yansıtmadı. Çoğu zaman değil, avans fiyat uyguladığı ve garanti fiyatı uyguladığı için üreticilere yansıtmadı. Kâr yaptığı zaman da üreticilere aynen bunları yansıttı. Politikamız gereği, ismini burada verdiğiniz özel şirketler de narenciye sahasına girmiştir. Helâ daha faaliyettedir. Bu bizim benimsediğimiz bir politikadır zaten. Sayın arkadaşım dedi ki, Yönetim Kurulu Başkanı hiçbir görevden alındı bunu bilmiyoruz. Ve burada bir tenakuza düştü. Çelişkiye düştü.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ayrıldı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve dedi ki sizin yıkım planınıza, yıkım politikanıza karşı durduğu için görevden alındı. Ondan sonra döndü, özel bir şirkete çok büyük parayla gitmiş dendi. Hani nerde, "Yıkım paketi"ne karşı olmak? Eğer adı geçen Yönetim Kurulu Başkanı, "Yıkım paketi" dediğiniz bu olaya karşı olsaydı, sanıyorum özel sektörle bir anlaşmaya girmezdi. Bizim Yönetim Kurulu Başkanını almaya sadece takdir hakkımız düşünülmüş ve bu konu da tarafımızdan karar verilmiş ve Bakanlar Kurulunun uygulamasıyla bu yapılmıştır. Bunun özel sektöre peşkeş çekilmesi veya özel sektörün Cypfruvex üzerindeki oynadığı oyunlar sizin tabirinizle sözkonusu değildir. Cemal Uçyiğit ismi geçti. Ve hasat memuru olarak kendisinin daha önce Ulusal Birlik partisiyle ilişkilerinden bahsedilerek görevden alındığını, tekrar göreve döndüğünü söyledi. Size şunu söylüyeyim Sayın Civa; arkadaşı hiç tanımam, Ulusal Birlik Partisiyle olan

ilişkinini de hiç bilmez. Sadece geçmiş dönemlerdeki hasat memurunun faaliyetiyle ilgilidir arkadaşın göreve dönmüş olması. Ustelik söylediğin gibi bilmem hangi partiden adayım. Beni hiç ilgilendirmiyor ve ben bu kararı verirken, Bakanlık olarak bu kararı ve Cypfruvex Yönetim Kurulundan rica ederken bu konuyu değerlendirmesi için, değiştirmesine değil, değerlendirilmesi için rica ederken, mevcut adayların bir kaç tane daha olduğunu size ifade edeyim ve ondan sonra bu kişinin üzerinde karar kılındığını da belirtmek istiyorum.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani söyledikleri tamamdır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır, alakası yok politikayla. Hiç ilgisi yok politikayla.

MEHMET CİVA (Devamla) - UBP kıydı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır efendim, UBP'yle hiç ilgisi yok Sayın Civa. Tanımıyorum bile adamı. Ben icraatın başındayım.

MEHMET CİVA (Devamla) - E, siz aldınız, tamam iyi yaptınız, hakkı olan yere getirdiniz adamı, ama UBP zamanında kendi partisinden olmadığı için onu kıydı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Benden önceki icraatı bilmiyorum.

MEHMET CİVA (Devamla) - Biz de onu söylüyoruz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır dediniz ki UBP'ye gitti sonra şey oldu. Gazetelerde yalvardı yakardı falan tarzında bir şeyler söylediniz. Bunları görmedim, görmek de istemiyorum.

MEHMET CİVA (Devamla) - Onun da ilgisi var.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kararı siz vermediniz doğrusu değil mi?

NAÇI T. UBAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Mahsustan yapsaydın, mahsus yaptım der miydin Aytaç?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Karton kutu alımını söyledi sayın arkadaşım. Size bütün samimiyetimle şunu ifade ediyorum, sorun soruşturun, ilgili Bakan olarak Yönetim Kurulunun bu ve buna benzer kararlarına asla karışmadım bugüne kadar, bundan sonra da karşımamaya kararlıyım. Sadece Yönetim Kurulu kutu meselesini gündeme getirdiğinde... Civa dinliyor musunuz?

MEHMET CİVA (Devamla) - Dinliyorum efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yönetim Kuruluna kutu meselesini getirdiğinde iki şirketten almanın uygun olacağını, fiyatların da buna imkân verdiğini eksiltme usulü biliyorsunuz. Fiyatların da buna imkân verdiğini özellikle herhangi bir tıkanma sözkonusu olduğunda, bir fabrikaya bağlanmanın zararları düşünülerek bir Lübnan'dan bildiğim kadarıyla, bir de buradaki yerli şirketimizden kutu alımına gidilmiştir. Burada da asla politika söz konusu olmamıştır.

HASAN SARICA (Lefkoşa) (Yerinden) - Şirketin adı nedir?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Polly Peck'tir efendim herhalde. Vakıfların bahçesinin biz de bizim dışımızda başka yerlere gitmesini istemedik. Ancak Vakıfların kendi bünyesi içerisindeki Yönetim Kurulunun önüne getirilen şartlar gereği, Cypfruvex'in verdiği şartlardan daha iyi şartlar karşısında kaldığı da bir gerçektir. Örneğin yine bildiğim kadarıyla bahçedeki meyvenin kesimini Cypfruvex mal sahibine, yani vakıflara bırakmak isterken, diğer alıcı şirket, bütün sorumluluğun kendisine ait olacağını ifade etmiş ve kararlaştırılan fiyattan da bir - iki puan daha fazla fiyat vereceğini söylediği için Vakıflardan bu bahçeyi alabilmiştir. Dolayısıyla buna engel olmak zaten sözkonusu değildir. Kendi Yönetim Kurullarının vereceği bir karardır.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Peşin paraya aldı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve belki de peşin paraya aldı.

Narenciye Üreticiler Birliğinin yaptığı toplantıda istihdam konusu gündeme geldi ve on yedi kişinin alındığı söylendi. Değerli arkadaşlarım; Cypfruvex'in....

İÇİŞLERİ , KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Zaman doldu Sayın Bakan.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tamam bırakıyorum. Cypfruvex'in istihdamının ne kadar zor olduğunu, daha doğrusu zor durumda olduğunu istihdam yönünden hepimiz biliyoruz. Ve yaptığım tetkikte orada söylendiği ve iddia edildiği gibi on yedi kişi buşeye girmemiştir, Cypfruvex'e girmemiştir. Bunun yanında, geçen defaki konuşmamda ifade ettiğim gibi, bir karton kutu greypfrutta girdilerin ne kadar çok olduğunu ifade ederken, sadece karton kutunun sekiz yüz doksan yedi lira olduğunu, ikinci sırada işçilik olarak yedi yüz altı lira ödendiğini bir kutunun maliyetinde ve diğer girdilerin de, genel idare girdilerinin, memur ve diğer amortismanların da beş yüz doksan lira olduğunu size söyledim. Greypfrutun, portakalın ve diğer narenciyenin maliyetinin ne kadar yüksek olduğunu size ifade etmek için bu iki rakamı verdim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Üreticinin nedir efendim?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Şimdi tenesir tahtasına yatırılan Cypfruvex'ten son olarak bir - iki rakam okuyacağım ve konuşmamı tamamlayacağım. 1985-86 döneminde toplam Cypfruvex, toplam 77.405 ton ürün alırken, 86 ve 87 döneminde bu rakam 92.000 tona çıkmıştır. Konsantre üretiminde 1985-1986 döneminde 1923 ton konsantre yapılırken, 1986-1987 döneminde bu rakam 2900 tona yükselmiştir. 1985 ve 1986 döneminde ki fiyatlara, alım, üreticiden alım fiyatlarına 1986 ve 1987'de %36 kesim itibarıyla, kısa kısa okuyorum. %36, 29, 13, %50 tipi ve %50 sanayi tipinin dışında kalan diğerlerine, fiyat artışı verilmiştir. Greypfrut alımlarında %47 1985-1986 ile 1986-1987 arasında kesimler itibarıyla sadece rakamları okuyalım %42, 52, 67 farkla üreticiden mal alınmıştır. Fiyat farkı alınmıştır verilerek.

Yafalar için bu %30 ve %33'lere çıkmaktadır. Valencia için %25'lerde kalmaktadır ve üreticiye yapılan toplam ödemeye 1985-1986'da 3.000.000.000 iken küsuratını okumuyorum, 1986-1987'de bu rakam 5.000.000.000 liraya çıkmıştır.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Dolar mı bu efendim?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Türk Lirası.

MEHMET CİVA (Devamla) - Ha, Türk Lirasının herhalde piyasadaki durumunu biliyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bu ülkeye 1985-1986 yılında 7.000.000.000 lira karşılığı döviz getirilirken, 1986-1987 döneminde bu 12.000.000.000 lira olmuş ve %63 artış sağlanmıştır.

MEHMET CİVA (Devamla) - İ olduğunu söyleyin daima.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ama Türk parası arttı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Türk parası olarak tabii. Dövizin karşılığına vurursan.... Üreticiye ödediğimiz. Siz devam edin.

NACİ T. USAR (Devamla) - Geçen sene 800 İ'ydi Sterlin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tüm bütün bu işlemler içerisinde muhtelif sahalarda muhtelif işçi ödemeleri haricinde söyledim, üretici ödemeleri haricinde söyledim. Birçok kesimdeki yapılan ödemelerin 1985-1986'da 1,000.000.000 lira olduğunu söyledikten sonra, bu rakamın 1986-1987'de 2.200.000.000 liraya yükseldiğini size ifade etmek istiyorum. Netice itibarıyla, tenişir tahtasına yatırıldı denilen Cypfruvex'in rakamlarını da, rakamlarla da ifadesini kısaca size sundum. Hükümetimiz, elindeki imkânları sonuna kadar kullanarak, tarım kesiminin, tarım bölümünün, tarımla çalışanın herkesimi için elindeki imkânları biraz önce ifade ettim, kullanarak yardımcı olmaya, desteklemeye, sübvansiyonlarla yine kendilerine yardımcı olmaya çalışmaktadır.

Biz inanıyoruz ki, her ne kadar turizm sektörünü dilinize doladıysanız da, bu ülkenin gerçekleri ışığında daha önce de hükümet kuruluşunda ifade etmiştin. Turizm sektörü kendi fonksiyonunu ele geçirenceye kadar tarım sektörü misyonunu yerine getirecektir ve hükümet bunun bilincindedir. Şimdi, genel görüşme doğrultusunda verilecek oyların gereksiz olduğunu ifade ederken, takdirin Yüce Mecliste olduğunu ifade eder, sizlere saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Aytaç Beştaşlar.

Sayın milletvekilleri; önerge uyarınca genel görüşme açılıp açılmamasını oylarınıza sunuyorum. Açılmasını kabul edenler?... Lütfen sayar mısınız?

KATİP - 16.

BAŞKAN - Reddedenler?....

KATİP - 23.

BAŞKAN - Çekimser?.... Yok. 16 kabul, 23 ret, oyca luğuyla reddedilmiştir.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bayıldın bu gene. Vallahi eller....

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Yerinden) - Rakamları gördün değil mi? Rakamlardan haberin var mı?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Rakamlar ama, o rakamla değer olarak hiçbir şey ifade etmez.

AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Devamla) - O Türk Liralarını çevir dövize be kardeşim.

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri; şimdi de ikinci sırada yer alan Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ozker Ozgür ile Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın birlikte sunmuş oldukları İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası Uygulamaları İle İlgili Genel Görüşme Açılması Önergesinin öngörüşmesine geçiyoruz. Dilekçe sahiplerinden birisine söz vereceğim. Buyurun Sayın Fadıl Çağda.

KATİP - Okuyacağız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Fadıl Çağda, lütfen bir dakika bekler misiniz? Okur musunuz lütfen Önergeyi?

KATİP -

23 Ekim 1987

GENEL GÖRÜŞME

İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası uygulamaları ile ilgili Genel Görüşme açılmasını talep etmekteyiz. İstemimizin Meclis İktüzüğü'nün 116. maddesi uyarınca işleme konmasını rica ederiz.

Gerekçe

Geçmiş yasanın yılında İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası uyarınca yapılan uygulamalarda ilgili Bakanlığın hatalı davrandığı, yasa dışılığa çıktığı saptanmıştır.

İşlemlerin yapılmasında partizanca değerlendirmelerin, rüşvet ve kayırmacılığın etkili olduğu görülerek özelde Girne'deki uygulamalar için Meclis Araştırması açılmasını talep etmiştik.

Bu istem, konu hakkında başbakan tarafından özel olarak araştırılacağı ve bilahare Meclisin bilgilendirileceği gerekçesi ile reddedilmişti.

../554....

Sayın milletvekilleri; süre dolmuştur. Sayın Bakan, 24 ayda bu sorunu çözeceği iddiasıyla Bakanlığa gelmiştir ve Bakanlığa geldiğinin ertesinde bu süreyi, bu büyük iddiayla ortaya çıkararak ben bu sorunu 24 ayda çözeceğim diyerek ortaya çıkmıştır.

İSKAN BAKANI ONAY FADİL DEMİRCİLER (Yerinden) - Yanlış hatırlarsın.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Biz bu kadar ısrarlı, bu kadar kesin bir süre vermemesini....

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 24 ay olmadı ki biz Hükümet kuralı?

ONAY FADİL DEMİRCİLER (Devamla) - Yanlıştır.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Rica etmiştik. UBP, Toplumcu Kurtuluş Partisi Hükümetini yok farzederek o söylediğiniz doğrudur.

ONAY FADİL DEMİRCİLER (Devamla) - Şartları da.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Biz diyoruz ki, Sayın Bakan 24 ayda bu sorunu çözeceğim dedi, bunun sözünü verdi. Ama bu sözünü tutamadı. Çünkü, gerçekçi değildi. Çünkü bu sorunu çözmek amacıyla yola çıkmamışlardı. Eğer o amaçla yola çıkılmış olsaydı, farklı olacaktı. Çünkü, uygulama ortadadır.

ONAY FADİL DEMİRCİLER (Devamla) - Uydurdun da söylen. Hatırla şartları da. Hatırla, söylediklerimi tam hatırla. Bak şeylere.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Şimdi biz konuşuyoruz.

ONAY FADİL DEMİRCİLER (Devamla) - Atma öyle, konuşacaksın tabii.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Biz konuşuyoruz. Siz de konuşacaksınız.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Konuşacağız tabii Atan, atan giden.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Siz de bizim... Biz atmamız

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Arap saçına döndü Sayın Çağda. Nasıl çözecekler?

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Evet, arap saçına maalesef döndürdüler. Eğer Yasayı uygulamış olsalardı, yasalara öngördüğü kuralları uygulamış olsalardı bu sorun çözülmüş olacaktı. Ama amaç yasaları uygulayarak sorunu çözmek değildi. Çünkü işlerine gelmezdi.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Olur, olur.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Biz geçen sene Girne bazında Meclis Araştırması açılmasını talep ettik.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Evet.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Niçin olumlu oy kullanmadın niçin reddettiniz?

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Açılması gereksiz de ondan.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Ardından, Halkın Sesi'nde bir manşet çıktı. Eşdeğerde perde gerisi güçler vardır.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - O gazetedir.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Gazetedir.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Gazetedir, ona cevap verdik.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Uygulamalar nasıldır?

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Ona cevap verdik.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Uygulamalar, biraz sonra geleceğiz.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Geleceğiz.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Biraz sonra geleceğiz.

Uygulamalar....

ZİYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Karşılıklı olması

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Karşılıklı değil Sayın Ziya Rizki. Sayın Bakan celalleniyor. Ancak...

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Celallenmez Sayın Bakan.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Ancak....

ZİYA RIZKI (Devamla) - Yapmayın, bırakın bitirelim.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Tamam efendim.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Sayın milletvekilleri; eşdeğer mal sorunu küçük bir sorun değildir. Anayasada, iki Anayasaya da konu olmuş, ilkeler ortaya konmuş çok büyük bir sorundur. Binlerce yurttaş bu sorunun çözümünü beklemektedir. Şu anda bir ayağı çukurda ölümü bekleyen yurttaşlar, bunun ahıyla bu dünyadan göç etmenin üzüntüsü içinde dertli halde beklemektedirler. Sizin onların içine su serpmenizi bekliyorlar. Bu kadar acı, yakıcı bir konudur. 1974'ten sonra 13 yıl geçti. 13 yılda bu sorun büyük ölçüde aşılabilirdi. Ama aşamadınız. Bunun sorumluluğu maalesef sizin omuzlarınızdadır. Bunun sorumluluğu muhakkak ki iktidarların omuzundadır. Şu anda siz Bakansınız. Bu sorunu çözmekle görevli kişisiniz.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Oyledir.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Bu yönde sizi muhatap alıp eleştirmemizi doğal karşılamanız lazım.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Karşılığınız tabii.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Ve bu görevi yerine getiremediğiniz için, yerine getiremediğiniz için, bu yöndeki rahatsızlığınızı anlayışla karşılıyoruz. Ancak, yurttaşlarımızın taleplerini, beklentilerini de yansıtmak bizim görevimizdir. Burada bulunuş nedenimiz budur zaten. Burada bulunuş nedenimiz, yurttaşlarımızın karşı karşıya olduğu sorunları dile getirip sizden çözüm beklemek. İktidarın görevi budur.

Sayın milletvekilleri; bir yıl önce, yaklaşık, bir yıl dedim. 3 Nisan 1937, geçen yasama yılında Girne bazında eşdeğer mal uygulamalarındaki yasadışı, yolsuzluklar ve bunlarla ilgili birtakım rüşyet iddialarının araştırılması için Meclis Araştırması açılmasını talep etmiştik. Görüşlerimizi o günkü bilgiler çerçevesinde ortaya koyduk. Gerekçelerimizi ortaya koyduk. Sayın Başbakan bu iddialarınızı kendi mekanizmamız içerisinde kuracağımız özel komisyon çerçevesinde araştıracağız, bu çerçevede Girne ölçüsünde Meclis Araştırması açılmasını olumlu bulmuyoruz diyerek Grubun ret oyu ile ve Koalisyon Hükümetinin diğer yandaş partisinin oyları ile bu istemimizi ret etmişlerdir. Şimdi aradan....

ZİYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Ortağının.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Ortağının oyları ile reddetmişlerdir. Aradan uzunca bir süre geçmiştir. Nisan'dan günümüze kadar büyük bir süre geçmiştir. Sayın Başbakan o gün vermiş olduğu sözü, yani Başbakan olarak, tüm bakanlardan sorumlu olan Başbakan olarak İskân Bakanlığına dönük bu eleştirilerimizin ve getirdiğimiz delillerin ne derece gerçek olduğunu araştırmış olması gerekir. Tabii o gün, bugündür Sayın Başbakandan herhangi bir açıklama görmedik, işitmedik. Bugün bu genel görüşme istemimizin en önemli gerekçelerinde biri budur. Sayın Başbakan söz vermiştir, burada, Genel Kurul söz vermiştir. Bu konuları biz araştıracağız ve bulgularımızı getireceğiz Meclise demişlerdir. Biz merak ediyoruz. Sekiz aylık süre geçmiştir. Sayın Başbakan gerçekten verdiği sözü tutmuşlar mıdır? Bir araştırma yapmışlar mıdır? Yapmışla bulguları ne olmuştur? İddialarımızın kaçta kaç gerçekti?

Getirdiğimiz delillerin kaçta kaç gerçektir? Ne demiştik o gün? Kısaca, tümünü burada tekrarlamaya gerek yoktur. ancak birtakım iddialarda bulunmuştuk. İskân uygulamalarında rüşvetin Bakanlığa egemen olduğunu söylemiştik ve o günkü elimizdeki bilgi çerçevesinde bir de delil getirmiştik. Bir yurttaşın, bir kamu görevlisinin almış olduğu bir çeki, çek numarasını da ifade ederek bilgiye getirmiştik. Rüşvet yanında İskân Bakanlığında partizanlığın egemen olduğunu ve bu eşdeğer mal uygulamalarında partizanca yaklaşımların olduğunu ifade etmiştik. Kıymetlendirmenin yine aynı şekilde partizanca mülahazalarla yapıldığını ifade etmiştik. Ancak münhasıran Kıymetlendirme Tüzüğü'nün hatalı olduğunu da ifade etmiştik. Güneydeki mal ne halse düşük kıymette, Kuzeydeki mal her birine kıymet bulmakta. Tabii bir de subjektif değerlendirmeyi eklediğimiz takdirde güneyde mal bırakan yurttaşın malı yok peşasına elinden alınmaya gidilmektedir. Kıymetlendirme Tüzüğü'nün yeniden gözden geçirilmesini defaatle gündeme getirdik. Ben iddia ediyorum, sizin aranızdan UDP milletvekilleri arasında, hatta Hükümet ricaleri arasında bu Kıymetlendirme Tüzüğü'nden rahatsız olan ve olumsuz yönde etkilenenler vardır. Bunu niçin gündeme getirip yeniden gözden geçirmiyoruz? Bunu talep ettik. Peki bu yöndeki rahatsızlığı ortadan giderici ne gibi önlemler alındı? Bunu merak ediyoruz. Bu çerçevede bu genel görüşmenin Ulusal Birlik Partisi ve Yeni Doğu Partisinin oyları ile ele alınmasından yanayız ve inanıyoruz ki bu doğrultuda olumlu oy verilecektir.

Sayın milletvekilleri; İskân Bakanlığının üst düzey yöneticilerinin birtakım yurttaşlara mal dağıtımında ortaklık ilişkisi içinde olduklarını iddia ettik. Yurttaşın bu yöndeki kanaatini burada yansıttık. İsim verdik. Sayın Talay Ayhun'un adını verdik. Bu yöndeki iddialarımızın....

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Agun mu?

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Talay Ayhun. Bu İskân Müdürü. Bu yöndeki iddialarımızın araştırılıp araştırılmadığını merak etmekteyiz. Gerçekten yurttaşın ortaya koyduğu görüşler doğru mudur? Doğru ise ne yapılmıştır. Doğru değilse demek ki açıklama yapılacak. Şu şu şu iddialarda bulundunuz.

ama gerçekler sizin söylediğiniz hilafınadır diye konu noktalanmış olacak. Böyle midir? Eğer söylediğimiz doğru ise, yani Talay Ayhun'un da dahil olduğu İskan Bakanlığında ve Halkın Sesi'nin de iddia ettiği gibi İskan Bakanlığını Bakanın dışında birtakım güçlerin yönlendirip mal dağıtımında egemen olduğu ortaya çıkıyorsa o takdirde Sayın Başbakanın birtakım tedbir alması gerekirdi. Geçen sürede almadığına göre Sayın Başbakan bu yönde sorumludur. Bunun ortaya çıkarılması için de genel görüşme açılması zorunludur inancındayız ve bu çerçevede bu genel görüşmenin açılmasını talep etmekteyiz. Herhalde bunu talep etmek de suç olmasa gerek. Bu yöndeki yaklaşımımızı Sayın Bakanın mazur göreceğini inanıyorum. Hele biraz sonra işin daha da ayrıntısına indikçe birtakım yeni iddialarla ortaya çıktıkça Sayın Bakanın da genel görüşmeden yana oy vereceğine ben inanmaktayım.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ekibi ile beraber değil mi Fadıl Bey?

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Evet.

Sayın milletvekilleri; kısa bir özetleme yapalım. 41/77 sayılı Yasa birkaç kez değiştirildi. Yurttaştan feragatname istendi. Feragatname bilahare yeni şekle, 27/82 numaralı Yasa ile yeni şekle sokuldu. O çerçevede yurttaş daha rahat feragatnamede bulunmaya gitti. Bu çerçevede harç yatırdı, işlem yaptı. Karşı çıkmamıza rağmen para mevhumu yasadan çıkarıldı, puan getirildi, (T) Cetveli almak için işlem yaptırdı. Ama yıllardır halâ daha (T) cetvelini almay yurttaşlar vardır. Bunu söylemekten ben üzüntü duymaktayım. Buna çoktan çözüm getirilmesi gerekirdi. Hele 1986-1987 bütçeleri dikkate alındığında bir milyara yaklaşan bütçeler kullanan bu Bakanlık çoktan bu tür işlemleri bitirmiş olma gerekirdi. Ama bakıyoruz ki hiç de öyle olmamaktadır ve iş halâ daha sürüncemede devam etmektedir. (T) Cetvelinin verilmesi bir an önce tamamlanması gerekmektedir. Biçilen puanların kıymetlendirme tüzüğü yeniden düzenlenerek yeni esaslara bağlanması ve gerçek kıymetinde puanların verilmesi gerekmektedir. Puan satışının yasalara aykırı olduğunu

Yüksek İdare Mahkemesi kararı ile saptandı. Bunu geçmiş konuşmalarımızda ortaya koyduk. Bu çerçevede Hükümet puan alım satımına izin vermediğini ve bu tür işlemi onaylamadığını, yapmadığını ortaya koymuşlardır. Ancak yasal başka boşluklar bulunmuştur. Puan alım satımı belki yapılmıyor. Puan alım satımı yapılmıyor, ancak birtakım başka numaralarla yurttaşın puan karşılığı gaspedilmeye devam edilmektedir. Bunun önlenmesi için ne gibi tedbirler almıştır Bakanlık? Almamıştır. Almamıştır çünkü halkın iskân mafiyası dediği şebeke yurttaşın puanının mala dönüşmesini istemiyor. 19 Ekim 1987 tarihli gazetede devren satılık. Puanları olup da Girne bölgesinin en güzel yerlerinden devren mal almak isteyenler aşağıdaki telefonu aramaları rica olunur. Yurttaşlar gazetelere bile ilan verip bu işlemleri Bakanlık dışında çözmeye devam etmektedir. Bu gazeteye yansıyan ender duyurulardan biridir. Girne'deki dükkanlarda "puan alınır, satılır" levhaları asılı durmaktadır. Bunun da YİM Kararına rağmen nasıl uygulanabildiğinin, nasıl mal almada kriter olduğunu biz gerçekten merak etmekteyiz.

Nisan konuşmamızda birtakım iddialarda bulunduk. Dedik ki birtakım yurttaşlara siz haksız yere mal verdiniz. Bullicilerin adını ortaya koydum. Bullicilere siz, Arasta'da tüccar, nasıl oluyor da Girne'de, Alsancak'ta geniş, yüzlerce dönümlük arazileri verebiliyorsunuz dedik? Bunun sorusunu sorduk. Başbakanın kurmuş olduğu komisyonun ne gibi çalışmalar yaptığını ve Bullicilerin bu malları nasıl aldığını ortaya çıkarıp çıkarmadığını merak etmekteyiz.

BEMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Boyacılar?...

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Boyacılar Alsancak ve Karaoğlanoğlu'nda değil, Balabayıs'tadır. Onların da tepeleri on bin dönümü, on bin puan karşılığı nasıl aldığının sorusunu sormuştuk. O sorulara yanıtı da herhalde Sayın Başbakanın araştırması çerçevesinde cevap verilmiştir inancındayız ve o çerçevede de yanıt beklemekteyiz.

.../562....

Bir harita sunmuştuk Alsancak yöresinde ve bu harita da Bullicilerin devraldığı arazilerin haritasıdır. Bu haritadaki gösterilen malların Bullicilere nasıl devredildiğini sormuştuk. O günden sonra yapmış olduğumuz özel çalışmalarda Bullicilere bu malın verilmesinin Bakanın üstündeki birtakım güçlerin egemen olarak gerçekleştirdiği gerçeğini ortaya çıkarmıştık.

İSKAN B. KANI ONAY F. DEMİRCİLER (Yerinden) - Ne zam aldı?

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Bu konuyu Nisanda ortaya at Nisanda ortaya attığımız bu konunun biz de sonradan araştırmalarını yaptık ve daha detaylı bilgi aldık. Öğrendik ki; Parti Genel Sekreteriniz sizin üzerinizde de yetki kullanarak bu malın çıkmasında etkili rol oynadı. Bullicilere eğer bu mal verilmişse, sadece Talay Ayhun'un numarası değil, Olgun Paşalar'ın da müdahil olduğu bir çerçevede gerçekleşmiştir.

ONAY F. DEMİRCİLER (Devamla) - Bizim dönemimizde olmadı üstelik.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Sizden önce biz, Nisan 1987 konuları gündeme getirdik ve o gündeme getirilişimizde Sayın Başbakan konuları etüd edeceğim dedi. Biz de ondan sonra çalışmalarımızı sürdürdük. Biz de birtakım bulabildiğimizde bizim devlet katında adamımız yok, yurttaşın bilebildiği ve bilgileri toplayabildiğimiz ölçüde bu birtakım gerçekleri ortaya çıkarmaya çalıştık ve ondan sonra bulduk. Herhalde Sayın Bakan bu yönde bu kürsüden açıklamalarda bulunacaktı ama iddia ediyorum ve diyorum ki Yeksen Bakay bu malın dağıtımını için başka kişilere feragatname verdi. Nasıl oluyor da Sayın Bakan söz vermiş olmasına rağmen caymıştır ve Bullicilere bu malı vermiştir? Başka, herhangi bir, Hükümette etkili herhangi bir kişinin, bu Bullicilerle ortaklığı var mıdır? Bu soru işareti ortada durmaktadır. Elimdeki haritada özel bir bölge işaretlenmiştir ve bu işaretlenen özel plaj yerinde bir güçlü bakanın da müdahil olduğunu iddia etmektedirler. Doğru mudur? Sayın Başbakanı bu yönde uyarmak isterim. Bu yönde özel olarak araştırma yapsın. Kabinesindeki birtakım etkili adamlar bu malların dağıtımında etkili olmakta ve özel çıkar sağlamaktadırlar. Bakan bilmeyebilir, araştırın lütfen.

Sayın milletvekilleri; rüşvet aldığı iddiası ile bir kamu görevlisinin adını ifade etmiştik, İzzet Demir adlı kamu görevlisinin. Bu kamu görevlisi sonradan Girne'de görevli kıdemli yargıcın mal alma olayı ile ilgili, bilahare yaptığımız konuşmada bu kürsüden yeniden ortaya koymuştum. Ondan sonra yolumu kesmişti bu kamu görevlisi. Ama o gün bu zat hakkında Sayın Meclis Başkanı suç duyurusunda bulunmuş olmasına rağmen Emniyet Genel Müdürlüğüne, ne yapılmıştır? Ne yapılmıştır? Bir milletvekilinin yasama görevine müdahale eden bu kişi hakkında, bu kamu görevlisi hakkında ne yapılmıştır? Halk adına burada görev yapıyoruz. Benim kişiliğim önemli değil. Halk adına burada yasama görevi yapıyoruz. Meclis araştırması talep ediyoruz ve konuları getiriyoruz. Benim yolumu kestiler. Ne yapılmıştır? Emniyet Genel Müdürlüğüne bizzat yanımda Meclis Başkanı suç duyurusunda bulunmuştur. Ne yapılmıştır? Bu kişinin Girne'deki görevini altüst ettiği, parselasyon görevini ifade ederken Girne'de bütün kayıtları altüst ettiği bilgisi bilgime gelmiştir. Burada şu anda size duyuru yapıyorum. Bu zat, görevli olduğu sürede bütün tapu kayıtlarını altüst etmiştir ve parselasyonda tutması gereken defterleri tutmamıştır ve böylece tapu kayıtlarını altüst etmiştir. Belki tahrifat da yapmıştır.

Sayın milletvekilleri o gün, 3 Nisan konuşmamızda birçok iddialarda bulunmuştuk. Birtakım yurttaşlara güneyde büyük mal bırakmalarına, milyonlarca puanlık mal, milyonlarca liralık değil, milyonlarca puanlık mal bırakmalarına rağmen hiçbir şey verilmediğini iddia etmiştik. Bir Turan Köle adını atmıştık. Sayın Bakanın çok yakından tanıdığı ve bilgimizdedir, vereceğiz diye yerinden de cevap verdiği bir Turan Köle yurttaşımızın, 70 yaşındaki yurttaşımızın sorununu dile getirmiştik. Çünkü çok büyük mal bırakmıştı. Bir küçük yarım dönümlük evinin karşısında otobüslerini koymak için yer istemişti, Sayın Bakan vereceğiz, vereceğiz dedi. Bilahare bizzat ben kendisine eşlik ederek Sayın Bakanı da ziyaret ettik. Halâ daha çözülmedi. Ben bunu üzülerek burada ifade ediyorum.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Yerinden) - Çözümlendi.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Yarım dönümlük araziye çözümlendi diyor Sayın Bakan. Milyonlarca puanlık mal bırakan bu yurttaş konut dışında yarım dönümlük, evinin önündeki yarım dönümlük arazi çözümlendi diyor Sayın Bakan. Üç bölümler sayın arkadaşlar sayın milletvekilleri; Üç bölümlü, birini alıkoydular, ikisini verdiler. Böyle çözümlendi. Bu mu çözümlendi? Peki soruyorum. O yarım dönümlük arazinin üçte birini alıkoydunuz. Peki bu yurttaşın geriye kalan puanlarını nasıl karşılayacaksınız? Onun gibi şu anda vermemekte ısrar ettiğiniz milyonlarca puanlık göçmenin puanını nasıl karşılayacaksınız? Talep ediyoruz. Onlar adına sizden talep ediyoruz. Milyonlarca puan nasıl çözeceksiniz? Size bir soru yöneltiyorum. Şu anda bugüne kadar 41/77 sayılı Yasanın elinde haklıdan fazla mal tutan yurttaşlar için yetki vermesine rağmen ne gibi işlem yaptınız?

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Yerinden) - Sen uyuyorsun, yerinde vallahi uyuyorsun. Farkında değilsin okuduğunun. Okuduğun yazıların farkında değilsin. Daha kalkıp halkı temsil ediyorsun burada.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Peki. Sayın Bakan Yasa size yetki vermektedir. Elinde haklıdan fazla mal tutanların, (T) Cetveli kırmızıda olanların elindeki malın geri alınmasını emrediyor size ve bir aylık ihbar süresi ile bunu yerine getirirsiniz. Bunu niçin yerine getirmedi? Talep ediyoruz. Eğer uygulamanız varsa, açıklayın ne kadar geri aldınız? Bunu lütfen açıklayın. Biz de yanıt bulmuş olalım ve böylece bir haksızlığın ortadan kalkmasına olanak verilmiş olsun.

Sayın milletvekilleri; bu konunun yeniden gündeme getirilişinin esas nedenlerinden bir tanesi de eğer Sayın Başbakan konuya müdahale ettiği andan itibaren, eğer uygulamada düzelme olsaydı demek ki Sayın Başbakan müdahale etmiştir, konu etüd edilmektedir, Bakanlık uyarılmıştır, uygulamalar düzelmiştir diye bu konu üzerine gitmeyecektik. Ancak geçen süre içerisinde Nisandan günümüze kadar gelen süre içerisinde edindiğimiz bilgiler bu konuda konuşmalarımızın veyahut Sayın Başbakanın konuya

müdahale edeceğim demesinin etkili olmadığı ve birtakım yolsuzlukların, birtakım rüşvetlerin, birtakım partizanlıkların devam ettiğini üzülerek müşahade etmemizdir. Bunu müşahade ettiğimizden bu konuyu bugün gündeme getirmekteyiz.

İSKAN BAKANI ONAY F. DEMİRCİLER (Yerinden) - Müşahade ettin? Ben beş aydır hiçbir şey vermedim birine.

BAŞKAN - Sayın Çağda....

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Belki....

ONAY F. DEMİRCİLER (Devamla) - Beş aydır hiçbir şey vermedim herhangi birisine.

BAŞKAN - Sayın Çağda.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Girne Çıkarma Plajı karşısında 72 dönümlük arazi ne zaman dağıtıldı? 72 dönümlük arazi 400 bin puan karşılığı bir Aytumalıya verilmiş. Ne zaman verildi? Daha önce mi? Eğer daha önce ise bunu Araştırma Komitesi yahut da Sayın Başbakanın yapacağı araştırmalardan ortaya çıkacak. Eğer sonradan yapılmışsa demek oluyor ki bunun üzerine özel olarak gitmek gerekiyor. Bilgimize gelen olay şu; Girne Çıkarma Plajının karşısında Alsancak Belediyesine, Alsancak'taki ağaçların çıkarılıp oraya taşınması için ayrılan arazi Aytumalı bir kişiye 72 dönüm 400 bin puana verildi. Nasıl alabilir? Doğru mu bu?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - 400 bin puan?....

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - 400 bin puan.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞİENT ATASAYAN (Yerinden) - Kimdir bu Aytumalı? Adını söyle de biz de bilelim.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Söyleyeyim, ismini de vereyim Sayın Bakan. İsmi de vereyim.

İSKAN BAKANI ONAY F. DEMİRCİLER (Yerinden) - Verildi
ise Tüzüğe göre verildi.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Hasan Gencebay, yanılmıyorsa
öyle. Hasan Gencebay. Ve bu zat, bu kişi Hasan Gencebay
72 dönüm, bir kere oranın Alsancak Belediyesine ayrılmış,
oraya Alsancak'tan nakledilmiş ağıl sahibi de var, oraya
on milyon lira yatırım yaptı. Yani belli bir maksat için
ayrıldı ancak bölge güzel, güzel olduğu için turistik, bir
kişiye peşkeş çekildi. Niçin? Bir etkili bakanlık üst düzey
yetkilisinin karısına devredilecek ve bu hanımcağız da
Londra'dan gelen kıymetli mala meraklı bir kişiye 280,000
Sterline satacakmış.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) (Alkışlayarak)
Bravo Fadıl! Açıkla bunları hep. Bir bir daha çıksın meydan
bu iş.

BAŞKAN - Sayın Çağda; konuşmanızın uzun süreceğine
inanırım. Saat 17.00'ye kadar devam edebilirsiniz. Saat
17.00'de gruplar arasında varılan mutabakat neticesinde
toplantıyı erteleyeceğim.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Saat 17.00'ye kadar devam edebilirsiniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞİR (Yerinden) -
Oylama yapmayacaksınız değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - Oylama yapılmayacak, çünkü Sayın Çağda'nın
konuşması devam edecektir.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Sayın milletvekilleri; ilginç
olan yan şudur; bu Hasan Gencebay adlı yurttaş aldığı 72
dönümlük arazinin bir kısmını nasıl oldu ise bu işlemi duyar
Derviş Babayiğit'e satabildi. Kaça? 18.000.000'a.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - 72 dönümü?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Hepsini değil.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Bu bir kısmını.

İSKAN BAKANI ONAY F. DEMİRCİLER (Yerinden) - Hakkı değil mi aldığı malı satmak?

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Efendim?

ONAY F. DEMİRCİLER (Devamla) - Onu söyle sen bana. Hakkı değil mi aldığı malı satmak?

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Şimdi Sayın Bakan; alıp satıp nasıl hak olduğunu birlikte işte olumlu oy verelim, genel görüşmede etraflıca tartışalım. Eğer yasal bir uygulama ise, biz de olumlu oy kullanacağız ve sizi alkışlayacağız. Onu etüd edelim. Biz zaten Güneyde mal bırakmış yurttaşa mal verilmesinden yanayız. Biz Aytumaliya da verilsin, Bladenisyaliya da verilsin, Alehtroliya da verilsin. Biz verilmesin demiyoruz. Milletvekillerimiz de alsın, Güneyde mal bırakan yurttaşlar alsınlar. Biz almasın demiyoruz. Aksine vermediğinizden yakınıyoruz biz. Ama bunu söylerken haksız birtakım uygulamalar varsa onun üzerine de hep birlikte gidelim, durduralım bu işi. Sizin dışınızda bir uygulama mı var ki siz bilmiyorsunuz. Bunların üzerine gidelim. Biz diyoruz ki Hasan Gencebay birtakım komisyoncular aracılığı ile Derviş Babayiğit'e yarısını 20 dönüm, yarısını 18.000.000'a sattı ve şunu da iddia ediyorum. İki tane komisyoncu vardı. Komisyoncular da birbirine girdi ve şu anda Girne'de davalanmakta. Girne'de komisyoncular birbirini dava etmiş durumdadırlar. Bunu da söyleyebilirim size.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - İskan komisyoncuları. Hayret.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - İskan komisyoncusu mu? İskan mafiasının komisyoncusu mu, buna ad bulmak kolay. Önemli olan, zor olan bu tür yolsuzlukları durdurabilmek. Önemli olan bu, zor olan bu. Onun için genel görüşme açılmasını talep ediyoruz ve birlikte üzerine giderek bunları durduracağız. Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak şunu söylüyoruz. Gün gele, bugün iktidarda değiliz, gün gele iktidara geldik an bu gibi bütün yasa dışı uygulamaları tekrar gözden geçireceğimize ve tümünü iptal edeceğimize buradabütün açık yürekliliğimizle ilan etmek isteriz. Aynı açık yüreklilik içerisinde de şu andaki iktidarın olmasını talep ediyoruz. Sayın Bakan bizden sonra konuşsun ve desin ki gerçekten eğer bir yasa dışı uygulama olmuşsa onları bulup çıkaralım ve işlemleri, batıl doğmuş bu işlemleri iptal edelim, ben de bu yönde çalışayım desin, biz de alkışlayalım kendisini. İddia ediyoruz...

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Yerinden) - Yasa dışı işlem yoktur ki.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - İşte bundan dolayıdır ki Sayın Bakan rahatsızlık duymaktadır.

ONAY FADIL DEMİRCİLER (Devamla) - Yok. Hiç duymam. Sen kendi kendini...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Sayın milletvekilleri; İskan Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası çok girift bir sorundur. Bunun bilincindeyiz. Zor bir sorundur. Ancak ilke koyarsanız ortaya. O ilkeleri sonuna kadar takip edersiniz. Eğer bu ilkelerden inhiraf etmeden, uygulama sonucu, eğer yine başaramazsanız enliniz açık dik yürürsünüz ve hiçbir kimse size birşey söylemez. Bu, insanız belli bir gayretimiz olur, belli bir gücümüz olur. Gücümüzü ve formumuzu sarfederiz, yapabildiğimiz kadar yaparız, ilkeler çerçevesinde, yasalar çerçevesinde. İskan, Topraklandırma

599...

ve eşdeğer Mal konusunda Anayasaya hüküm koymuşuz ve öncelikle hakkını bu insanlara vermişiz. Demek ki daha bir titiz olmak zorundayız. Biz biliyorduk 24 ayda bu sorunun çözülmeyeceğini. Çünkü Sayın Bakan ne kadar iyi niyetle konulara yaklaşırsa yaklaşsın bu işten çıkar sağlamak için kendisini veyahut da mahiyetinde görev yapanları etkileyip kapalı kapılar ardında birtakım işlemlere zorlayacağını biliyorduk. Bildiğimiz içindir ki bu kadar, 24 ay gibi çok katı, kısa bir süre vermesini yadırgadık ve o günlerde de bu görüşümüzü ortaya koyduk. Tabii bunu....

ONAY FADİL DEMİRCİLER (Yerinden) - Oyle söyleme. Tamamını söyle hiç olmazsa.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Onu siz söyleyeceksiniz, eksik söyledim. Bunları da ben söylüyorum, tamamlıyorum. Tabii biz gerçekten uygulamaların adil olmasını dilerdik, ama son gelen bir örnekle bunu ortaya çıkarmaya çalışayım. Ne ölçüde İskân Bakanlığının uygulamalarının adil olduğunu, ne ölçüde yasal olduğunu ortaya çıkaralım. Kısa bir süre önce, Ekim ayında yazılı bir soru yönelttik Sayın Bakana. Yazılı soru, kısaca affınıza sığınarak özetleyeyim, bilâhare gelecek toplantıda daha ayrıntıya girmiş olalım.

Sayın Eski Başbakan Mustafa Çağatay'ın yeğeni, evi olmasına rağmen yeni ikamet etmekte olan, bir İngilizin ikamet etmekte olan evi, İngilizin ölmesi sonucu boşaldığından dolayı eve talip oldu. Bu arada bu eve birçok Güneyde mal bırakan yurttaş da başvurdu. Biz, Girne milletvekili olarak bölgemizde cereyan eden bir olay olarak bilgimize geldi. Konuyu yazılı soru olarak Sayın Bakanın bilgisine sunduk, 9 soru halinde. Sayın Bakan bize yanıt gönderdi, teşekkür ederiz. Yanıt dün elimize geldi. Bu yanıtla, Bakanlığın nasıl bir yasa tanımazlık içerisinde olduğunu ortaya koyan çok ilginç bir belgedir arkadaşlar. Yasa tanımaz. İdare hukuku icranın yasadışı uygulamalarına karşı vazedilmiş bir hukuktur. Bütün idare hukukunun prensipleri bu çerçevede şekillenmiştir. Sayın Bakan diyor, bu bizim hakkımızdır, takdir hakkımızdır. İdare hukuku icranın takdir hakkının yasallaştırılması için vazedilmiştir.

Bu belge, İskân Bakanlığının hukuku nasıl çiğnediğini ve hukuka rağmen kuralları nasıl çiğneyerek uygulamaya koyduğunun en son delilidir. Bunu teker teker okuyup bilginize getirip yorum yapacağım. Burada çok ilginç bir senaryo hazırladı arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri; bir senaryo hazırladı ve bu senaryo adım adım uygulandı. Hedef konu: Sayın Başbakan eski Başbakan Sayın Bakanı da ziyaret etmişlerdir. Söz alıp almadığını bilmiyorum. Ancak, gelişmeler onu ortaya koyuyor ki Sayın Mustafa Çağatay'ın yeğeninin Bakan tarafı onore edilmek için, tatmin edilmek için uygulamaya konuldu ve sonuç onun lehine geliştiğini göstermektedir. Biz onun için diyoruz ki ilkeler konurdu bu ilkelere uymak koşulu ile gayret gösterildi. Zaman elvermez, gayret sonuç vermeyebilir, başarısızlık olabilir. O ayrı şeydir, o takdirle karşılaşılır ama, ilke ortaya konmasına rağmen eğer Bakan yasaları çiğner ve buna rağmen uygulama içerisine girerse, onun karşısına biz çıkacağız gibi, inanırım ki partilileri de çıkacaklardır, Bu örnek onun en son belgesi ve en son elimize geçmiş bir belgedir. Burda...

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Okuyunuz lütfen.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Okumaya gelecek toplantıda başlayacağım. Ancak şu yorumu getirmiş olayım, geçmiş Nisa toplantısında ortaya koyduğum görüntülerden sonra Emin Okur, Yargıç Emin Okur'un mal alma olaylarını gündeme getirdiğimde, Yargıç Emin Okur'un kolunun uzun olduğunu ve sonuç almak için birtakım elemanları da kullandığını ortaya atmıştım. Bu son uygulamada onun adı da yer almaktadır. Onun parmağı da yer almaktadır ve Yaşar Cemal Özçemoğlu'nun evi olmasına rağmen yeni talep ettiği eve, girdiği takdirde boşaltacağı ve Emin Okur'un evinin altında oturan yaşlı insanların oraya nakli sözkonusudur. Bu kadar geniş boyutlu bir senaryo hazırlanmış ve yürürlüğe konmaktadır. Onun için basit bir olay değildir. Hatta bu olayda Başsavcı Yardımcısının da akrabalık ilişkisi çerçevesinde olaylara müdahil olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bunun ayrıntısına inşallah gelecek toplantıda gireceğiz.

.../571....

BAŞKAN - Sayın Çağda teşekkür ederim.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Sözlerimi burada kapatıyorum devam etmek üzere. Teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Fadıl Çağda.

Sayın milletvekilleri; görüşmeleri burada kesiyorum. Bu konu gelecek birleşimde kaldığı yerden devam edecektir. Gelecek birleşim 20 Kasım 1987 günü saat 10.00'da yapılacaktır.

TOKAY VARİŞ (Girne) (Yerinden) - Özel gündemi söylemediniz.

BAŞKAN - Özel gündem, özel gündem kararını aldık onun. Çarşamba günü öğleden sonra başlayacak. Kararını aldık onun. Çarşamba günü öğleden sonra saat 14.30'da özel gündem başlayacaktır ve devam edecektir sekiz gün, Cumartesi, Pazar hariç. Bu durumda gelecek birleşim 18 Kasım 1987 günü saat 14.30'da yapılacaktır.

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI
- II. OZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:

İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Planının Onaylanmasına İlişkin Karar Tasarısı (Y.T.No:217/3/87) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 16.55

572...

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ

7'inci Birleşim
13 Kasım 1987 Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
- IV. SORULAR

V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI:

- (1) Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Civa'nın sunmuş olduğu "Genelde Narenciye Sektörü", i ise Cypfruvex üzerine oynanan oyunlar ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergelerinin (G.G.No:21/3/87) Öngörüşmesi.
- (2) Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ozker Özgür ile Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağdaş birlikte sunmuş oldukları "İskan, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası Uygulamaları" ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergeleri (G.G.No:22/3/87)'nin Öngörüşmesi.

VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:

- (1) 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:3) Yasa Tasarısı (Y.T.No:222/3/87) ve Ekonomi, Maliye ve Bütçe Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
- (2) Spor Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:158/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
- (3) Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu İhalesi ile ilgili Sayıştay Raporu (S.R.No:8/2/86) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin bu Rapora ilişkin Raporu.

